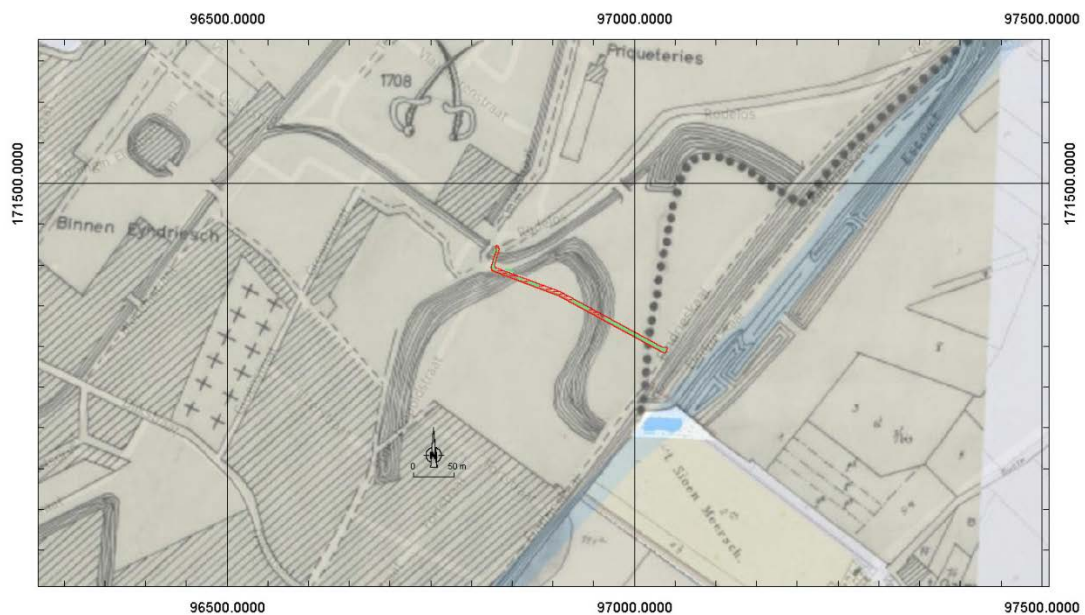

SOL

INTERGEMEENTELIJK SAMENWERKINGSVERBAND
VOOR RUIMTELIJKE ORDENING EN SOCIO-ECONOMISCHE EXPANSIE

OUDENAARDE – EINDRIESKAAI

AANLEG VAN EEN FIETSPAD TUSSEN DE EINDRIESKAAI EN DE PRINS LEOPOLDSTRAAT

ARCHEOLOGIENOTA – 2016J214

Verbrugge Arne & Cherretté B.

SOLVA-ARCHEOLOGIERAPPORT NR 55

Colofon

Project:

Oudenaarde Eindrieskaai, aanleg van een fietspad. Archeologienota (bureaustudie)

Projectcode – 2016J214

Projectnaam: 16-OUD-EDK

SOLVA Archeologierapport 55

Opdrachtgever:

Stad Oudenaarde

Tussenmuren 17

9700 Oudenaarde

Uitvoerder:

SOLVA

Intergemeentelijk samenwerkingsverband voor ruimtelijke ordening en socio-economische expansie

Joseph Cardijnstraat 60

9420 Erpe-Mere

Tel: 053/64 65 20

Auteurs:

Arne Verbrugge (erkend archeoloog)

Bart Cherretté (redactie)

Bewaarplaats archeologisch ensemble:

Erkend onroerend erfgoeddepot SOLVA Archeologisch depot, p/a Industrielaan 25B, 9320 Eredebodegem

archeologie@so-lva.be

Tel: 053/64 65 36

Wettelijk depotnummer: D/2016/12.857/5

Afbeelding voorblad: afbakening van het onderzoeksterrein op de Poppkaart (Geoportaal Onroerend Erfgoed)

Copyright: Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SOLVA.

Alle foto's, tenzij anders vermeld: © SOLVA.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	4
1. Planmatige context.....	4
2. Wettelijk kader	4
3. Resultaten.....	4
Verslag van de resultaten van het bureauonderzoek	6
1. Beschrijvend gedeelte	6
1.1. Administratieve gegevens	6
1.2. De archeologische voorkennis.....	8
1.3. De onderzoeksopdracht	8
1.4. Een beschrijving van de werkwijze en strategie van het vooronderzoek	13
2. Assessmentrapport.....	15
2.1. Methoden, technieken en criteria.....	15
2.2. Een beschrijving van het assessment van de vondsten	15
2.3. Een beschrijving van het assessment van de stalen.....	15
2.4. Conservatie-assessment.....	15
2.5. Assessment van de sporen	15
2.6. Assessment van het onderzochte gebied.....	16
2.7. Evaluatie van de onderzoeksvragen en potentieel op kennisvermeerdering, en de aard en waardering daarvan	36
2.8. Beschrijving van de kaders waarbinnen het potentieel op kennisvermeerdering geëxploiteerd moet worden.....	38
2.9. Samenvatting gericht op een gespecialiseerd publiek	39
2.10. Samenvatting gericht op een niet gespecialiseerd publiek.....	40
2.11. Bibliografie.....	41
3. Bijlagen	42
3.1. Plannen of figurenlijst	42
3.2. Fotolijst	43
3.3. Lijst van de bijlagen	43

Samenvatting

1. Planmatige context

Stad Oudenaarde wenst in het kader van de inrichting rond het nieuw zwembad een nieuwe ontsluitingsweg aan te leggen tussen de Eindrieskaai en de Prins Leopoldstraat. Deze werken behelzen de aanleg van een dubbelrichtingsfietspad dat aansluit op het dubbelrichtingsfietspad Binneneindries en het dubbelrichtingsfietspad Eindrieskaai. Deze zal eveneens dienst doen als ontsluiting van het nieuwe zwembad.

2. Wettelijk kader

De zone bevindt zich buiten een beschermde archeologische site of archeologische zone, maar de oppervlakte van het projectgebied bedraagt meer dan 3000 m² en de ingreep in de bodem meer dan 1000 m².

Derhalve diende in uitvoering van **art. 5.4.1 3°** van het Onroerend Erfgoeddecreet d.d.12 juli 2013, een archeologienota te worden opgesteld ten behoeve van het indienen van de **stedenbouwkundige** vergunningsaanvraag voor de aanleg van de verbindingsweg. Er zijn voor dit dossier geen vrijstellingen van toepassing op bovenvermeld artikelnummer¹.

3. Resultaten

SOLVA voerde in opdracht van Stad Oudenaarde het voorgeschreven archeologische (voor)onderzoek uit. Ten behoeve van het bekomen van een bekrachtigde archeologienota is een bureaustudie uitgevoerd.

Deze toont aan dat het projectgebied zich bevindt in een landschappelijke zone met een vrij laag archeologisch potentieel. Het betreft een voormalig nat meersenlandschap, dat doorsneden werd door de historische loop van de Schelde. Deze meanderde doorheen het projectgebied. Bewoning uit het verleden zal eerder op de hoger gelegen plaatsen in het landschap, buiten de contouren van het projectgebied, gezocht dienen te worden. Het is echter niet uit te sluiten dat de terreinen in het verleden bezocht werden voor allerlei andere activiteiten (visvangst, vlasnijverheid, etc. ...).

In de negentiende en twintigste eeuw werden het voormalig meersengebied en de historische Scheldeloop echter sterk gemodelleerd door de mens. De voormalige Scheldebedding werd gedempt en op grote delen van het projectgebied konden boringen aantonen dat de terreinen tot meer dan 2m werden opgehoogd. Het oorspronkelijke niveau situeert zich dus reeds op aanzienlijke diepte ten

---

¹ Het uit te voeren archeologisch onderzoek valt onder de toepassing van het Onroerend Erfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 betreffende de uitvoering van het Onroerend Erfgoeddecreet, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 4 december 2015 en de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en de rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 1.0 van 11 december 2015.

opzichte van het huidige maaiveldniveau. De terreinen rondom het projectgebied zijn rond het midden van de 20ste eeuw verder ontwikkeld als sport- en recreatiedomein.

Binnen het gabarit van de geplande werken is de kans op het aantreffen van archeologische sporen dan ook zéér gering. De werken zijn van die aard, dat ze geen ruimtelijk inzicht kunnen bieden op eventueel aanwezige archeologische sites als die al zouden aangesneden worden.

In dit licht is geen verder archeologisch (voor)onderzoek aangewezen aangezien het potentieel op kennisvermeerdering nagenoeg onbestaande is.

Verlag van de resultaten van het bureauonderzoek

1. Beschrijvend gedeelte

1.1. Administratieve gegevens

Projectcode : 2016J214

Sitecode : 16-OU-EDK

Wettelijk depotnummer: D/2016/12.857/5

Naam en erkenningsnummer erkende archeoloog: SOLVA OE/ERK/Archeoloog/2015/00038;

Locatie :

Oost-Vlaanderen, Oudenaarde, Eindrieskaai, Prins Leopoldstraat (figuur 2, foto 1-2).

Bounding box : punt 1: x=96825,74/y=171,394,27; punt 2: x=97030,62; y=171294,61.

Kadastrale gegevens :

Oudenaarde 1de Afdeling, Sectie A, openbaar domein en perceelnummer 233f²/3, 233z/3, A233i²/3 (figuur 1).

Oppervlakte van de betrokken kadastrale percelen: 49932,31m²

Oppervlakte van de bodemingreep: 1367 m²

Topografische kaart: zie figuur 2

Uitvoeringstermijn : 17-21 oktober 2016

Relevante termen uit de thesauri bij de Inventaris Onroerend Erfgoed: bureauonderzoek

Aard van het onderzoek : bureauonderzoek

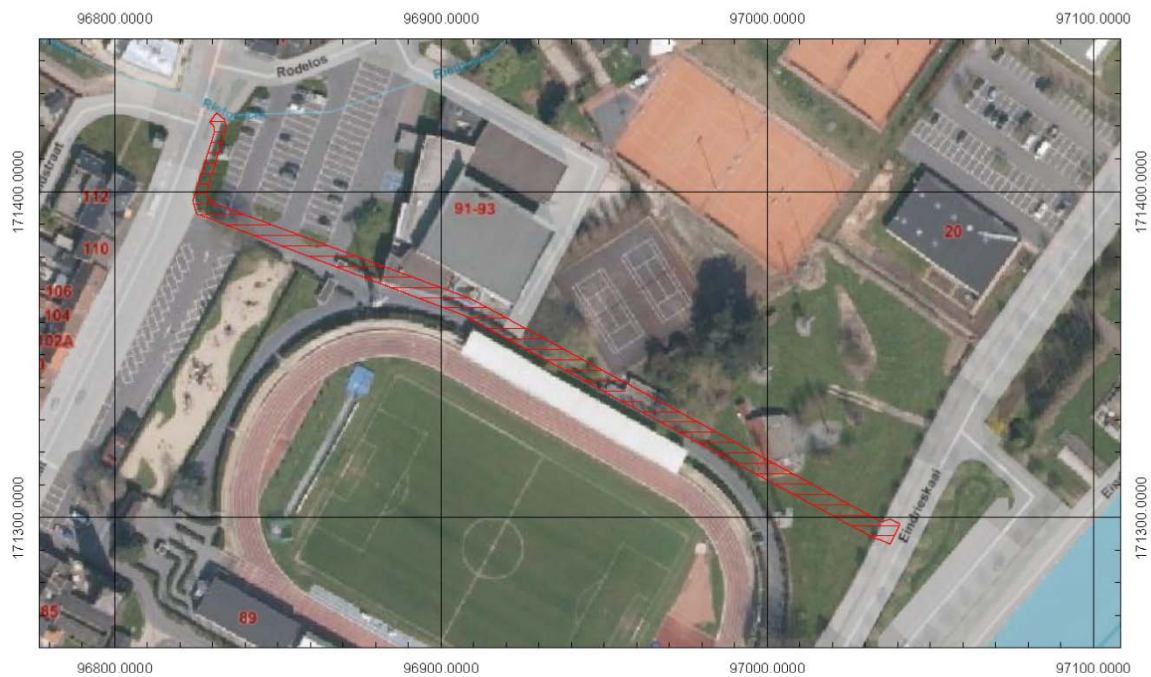
Overzichtsplan verstoorte zones: figuur 27 en foto 4-5. Het projectgebied valt buiten de afbakening van de GGA-kaart.

Figuur 1: Uittreksel van het kadastraal plan met de situering van het onderzoeksgebied (rood gearceerd en groen opgevuld) (cadgisweb).

Figuur 2 Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood gearceerd) (<https://geo.onroerendergoed.be>).

Foto 1 Luchtopname (2012) van het onderzoeksgebied (rood gearceerd) (www.geopunt.be).

Foto 2 Foto van de bestaande situatie (google.streetview). Zicht op de plaats waar het geplande fietspad (blauw gestipte lijn) zal aansluiten op de Prins Leopoldstraat.

1.2. De archeologische voorkennis

Niet van toepassing.

1.3. De onderzoeksoopdracht

1.3.1. Vraagstelling:

Het bureauonderzoek ten behoeve van de vergunningsaanvraag voor de verbindingsweg heeft tot doel om op basis van bestaande bronnen informatie te verzamelen over de aan- of afwezigheid van een archeologische site op het terrein, de karakteristieken en bewaringstoestand ervan, de relatie met het landschap, de waarde ervan en de wijze waarop met het terrein moet omgegaan worden bij de geplande bodemingrepen. Volgende onderzoeksvragen worden behandeld:

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Wat is de landschapshistoriek van het terrein?
- Welke gebruiksevolutie kende het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische

site op lokaal, regionaal en op Vlaams niveau?

- Wat is de aard en waardering van het kennispotentieel?
- Is er verder vooronderzoek noodzakelijk en welke vorm dient dit aan te nemen?

1.3.2. De randvoorwaarden :

niet van toepassing

1.3.3. Beschrijving van de geplande werken:

Er werd geopteerd om een dubbelrichtingsfietspad aan te leggen die aansluit op het dubbelrichtingsfietspad Binneneindries (verbinding Prins Leopoldstraat-Groenstraat) en het dubbelrichtingsfietspad Eindrieskaai en die eveneens dienst zal doen als ontsluiting van het nieuw zwembad (figuur 3-6).

Het huidige uitzicht van de percelen waarop de aanleg van het fietspad voorzien wordt, is grasland en bestaande KWS/grind verharding.

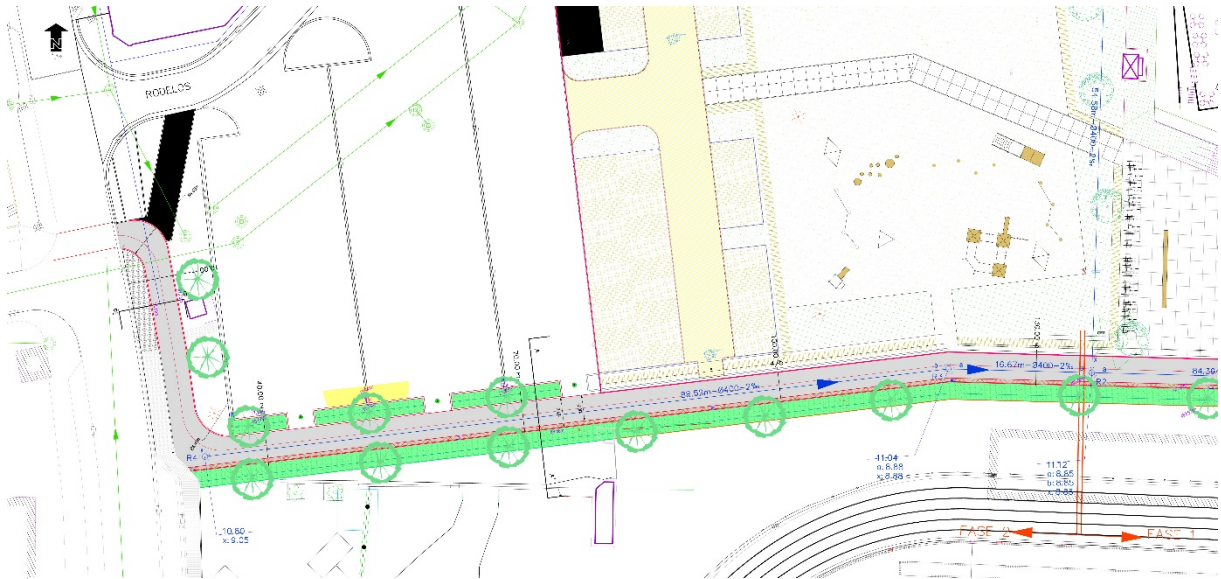
Voor de werken van start gaan, worden plaatselijk de asfaltverharding (+ fundering), steenslag (+ fundering), boordstenen en betonstraatstenen opgebroken. Een deel van de bestaande bomenrij + haag tussen de aan te leggen ontsluitingsweg en het Burgemeester *Thienpontstadion* (= atletiekpiste) worden geroid.

Het projectgebied omvat de aanleg van de verbindingsweg voor het nieuwe zwembad. De lengte van het tracé van de verbindingsweg bedraagt ongeveer 250 m. De verbindingsweg is voorzien voor zowel fietsers als wandelaars. De ontsluitingsweg wordt aangelegd in cementbetonverharding op een breedte van 3m. De fundering van het fietspad zal tot ca. 45 cm onder het bestaande oppervlak reiken. Hiervoor wordt bovenaan ter plaatse gestort beton gebruikt (20 cm dik) met daaronder steenslagfundering (type IIA) (25 cm dik).

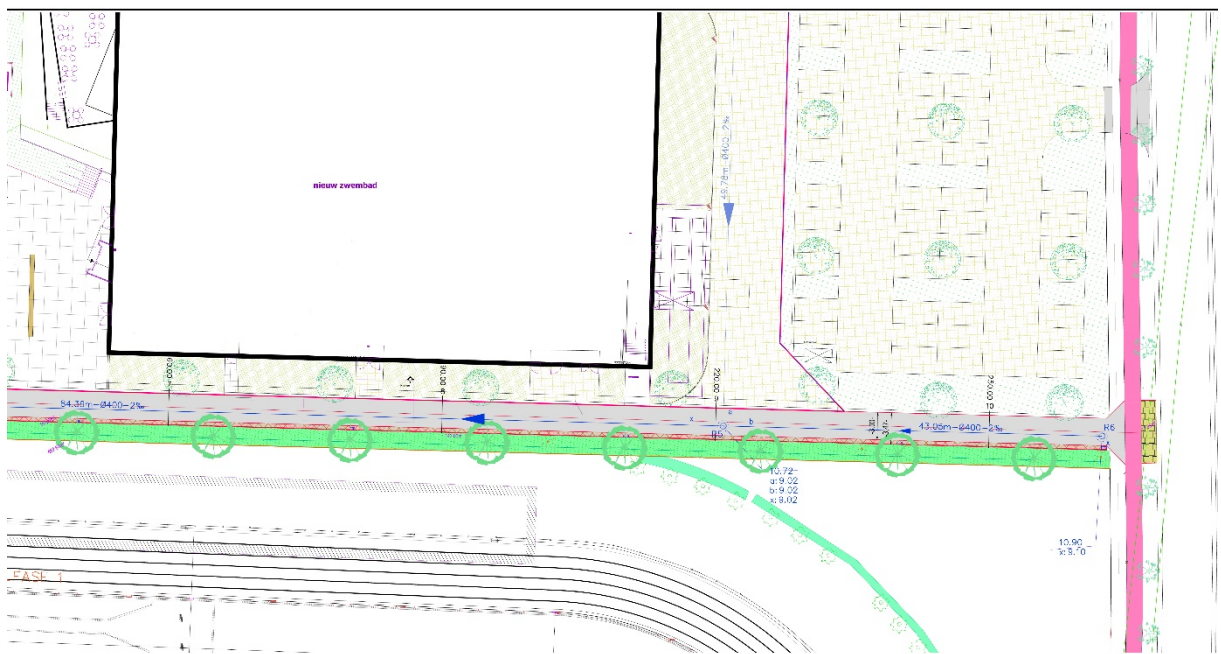
Voor het **gedeelte van het fietspad dat haaks op de Galgestraat** staat, wordt er onder het geplande fietspad riolering geplaatst (**doorsnede AA', figuur 6**). De aan te leggen riolering onder de verbindingsweg is voorzien in beton, deze zal enkel dienst doen voor de opvang en buffering van regenwater (**figuur 6**). De drainagebuis zal een doorsnede van ongeveer 55 cm hebben. De aanleg sleuf voor de riolering zal 130 cm breed zijn en tot 2 m onder het huidige oppervlak. Het regenwater wordt opgevangen in een reservoir/greppel aan de zuidelijke kant van de weg. Deze zal ca. 130 cm diep zijn en 40 cm breed. Het fietskant wordt langs de zuidelijke zijde voorzien van een bomenrij. Hiervoor zullen boomputten gegraven worden die ca. 115 cm diep zijn en 130 cm breed. Langs de noordelijke zijde van het fietspad komen enkel op het noordelijke stuk nog drie groenzones. De zone is 170 cm breed en 2 m of 4 m lang. Hiervoor wordt ca. 15 cm diep onder het huidige maaiveld afgegraven.

Voor meest noordelijke gelegen deel van het projectgebied, die parallel loopt met de Galgenstraat wordt er geen riolering voorzien (**doorsnede BB', figuur 6**). De ontsluitingsweg wordt aangelegd in cementbetonverharding op een breedte van 3m. De fundering van het fietspad zal tot ca. 45 cm onder het bestaande oppervlak reiken. Hiervoor wordt bovenaan ter plaatse gestort beton gebruikt (20 cm dik) met daaronder steenslagfundering (type IIA) (25 cm dik). Ten oosten van het geplande

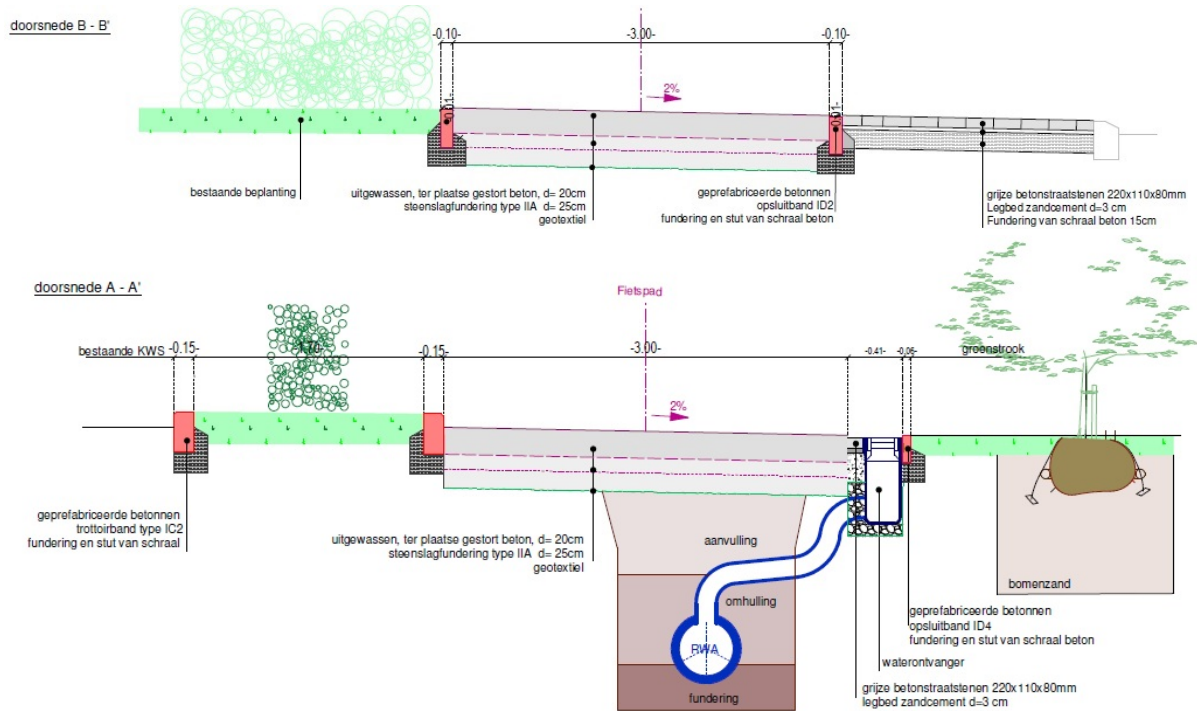
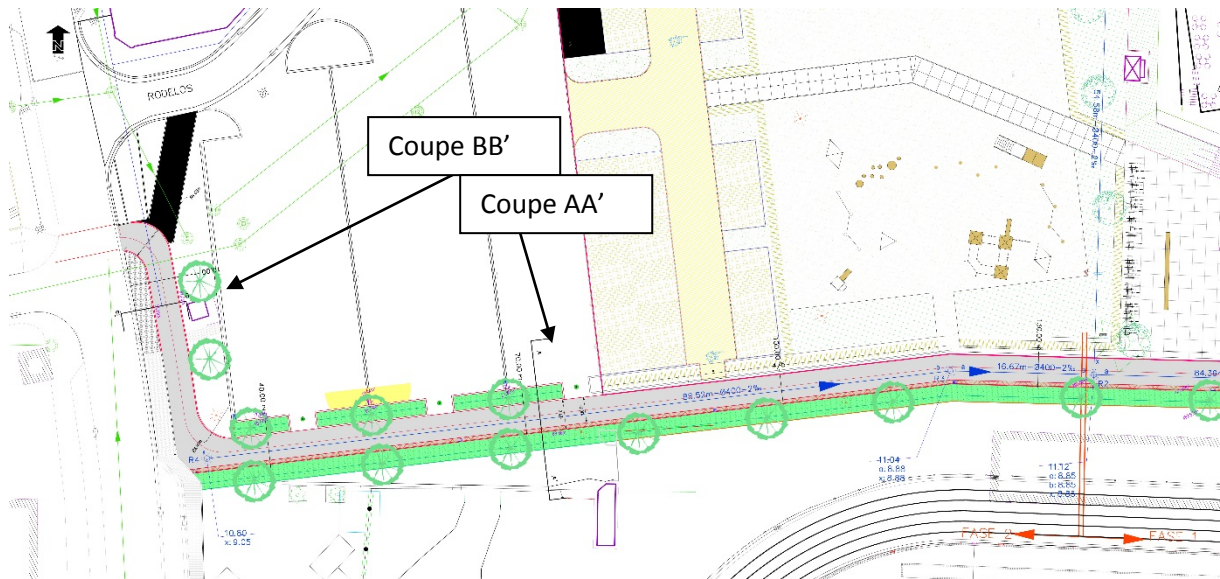

Figuur 4 Ontwerpplan van de nieuwe ontsluitingsweg : detail van de noordelijke zone (Stad Oudenaarde).

Figuur 5 Ontwerpplan van de nieuwe ontsluitingsweg : detail van de zuidelijke zone (Stad Oudenaarde).

Figuur 6 Doorsnedes van de nieuwe ontsluitingsweg (Stad Oudenaarde) Gedetailerde versie te vinden in bijlage.

1.4. Een beschrijving van de werkwijze en strategie van het vooronderzoek

1.4.1. Motivering van de onderzoeksstrategie, -methoden en -technieken :

-Strategie

In deze nota wordt een **bureauonderzoek** uitgevoerd **voor een zone die gekenmerkt wordt door een lage densiteit aan bebouwing in het verleden**. Dit type onderzoek heeft als bijkomend doel de landschappelijke opbouw en het landgebruik van het gebied te kennen. Daarvoor wordt bijzondere aandacht besteed aan de relevante ecologische en aardkundige gegevens en bronnen.

Dit bureauonderzoek moet uiteindelijk leiden tot een gemotiveerd advies of, en welke, maatregelen van verder vooronderzoek (met of zonder ingreep in de bodem) op het projectgebied noodzakelijk zijn.

-Methoden en technieken

Daartoe is enerzijds landschappelijk, historisch en archeologisch bronnen- en online beschikbare georeferentie kaartenmateriaal geconsulteerd en zijn eventuele (recente) verstoringen binnen het projectgebied geïnventariseerd, met het oog op het opstellen van een archeologisch verwachtingspatroon. Anderzijds is de impact van de werken op de ondergrond geëvalueerd. Deze impact werd afgewogen ten aanzien van het te veronderstellen verwachtingspatroon, op basis waarvan uiteindelijk een gemotiveerd advies kan opgesteld worden.

1.4.2. Organisatie van het vooronderzoek:

Alle hieronder vernoemde bronnen zijn geconsulteerd door de erkende archeoloog, Arne Verbrugge. Opmaak van de figuren en de georeferentie geschiedde door Arne De Graeve en Arne Verbrugge. Inhoudelijke afwegingen en keuzes zijn in overleg geschied tussen Arne Verbrugge en Bart Cherretté.

1.4.3. Gebruikte materiaal en technische specificaties, en motivering van de selectie van bronnenmateriaal:

Tijdens het bureauonderzoek is een analyse gemaakt van de bodemsoorten. Daarnaast werd onderzocht waar mogelijk afgedekte bodems en/of resten uit de prehistorie of jongere periodes kunnen verwacht worden. De aardkundige gegevens online opgezocht via www.dov.vlaanderen en www.geopunt.be en werden aangevuld met de resultaten van recente grondboringen in kader van het milieutechnisch onderzoek op het desbetreffende terrein naar aanleiding van de geplande werken.

Het belangrijkste beschikbare historisch kaartmateriaal werd geraadpleegd vooral om de grondgebruiksgeschiedenis van het onderzoeksgebied van de laatste eeuwen zo goed mogelijk te kennen. Deze informatie uit het historische kaartmateriaal kan een impact hebben op de kwaliteit van het eventueel oudere bodemarchief. Het historisch kaartmateriaal is georeferentie geraadpleegd via het geoportaal van het agentschap Onroerend Erfgoed, www.cartesius.be en www.gisoost.be en <http://mapire.eu/>.

Voor het archeologisch kader werd de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) geraadpleegd, alsook de beschikbare literaire bronnen.

De bouwplannen en de verslagen van een reeds uitgevoerd booronderzoek zijn door Stad Oudenaarde ter beschikking gesteld. Een begeleidende nota in verband met de werken is door de Stad Oudenaarde opgesteld en ons bezorgd.

Een terreinbezoek was niet noodzakelijk gezien de actuele toestand van het terrein zichtbaar is op recente luchtfoto's en beelden (google maps en streetview) en de opdrachtgever ons de huidige toestand van het terrein kon mededelen (KWS/grind verharding en grasland).

Alle gegevens werden hierna samengebundeld in voorliggende archeologienota.

1.4.4. Beschrijving en motivering van afwijkende methodiek en van bijstellingen van de oorspronkelijke strategie:

Niet van toepassing

1.4.5. Inbreng van specialisten:

Niet van toepassing

1.4.6. Omschrijving van de algemene wetenschappelijke advisering door externen:

Niet van toepassing

2. Assessmentrapport

2.1. Methoden, technieken en criteria

Dit assessmentrapport omvat alle informatie afkomstig uit het bureauonderzoek: dit zijn al de relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal en bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Vanuit deze assessment van het plangebied moet een goede motivering mogelijk zijn over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen maatregelen.

Een waardevol assessment van het archeologisch potentieel van een projectgebied op basis van een bureauonderzoek is enkel mogelijk indien de bronnen voldoende en afdoende relevante gegevens opleveren om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. Bij afwezigheid of onvoldoende data zijn bijkomende maatregelen nodig om tot een correcte inschatting voor het projectgebied te komen.

2.2. Een beschrijving van het assessment van de vondsten

Niet van toepassing.

2.3. Een beschrijving van het assessment van de stalen

Niet van toepassing.

2.4. Conservatie-assessment

Alle gegenereerde data die in het kader van deze archeologienota tot stand komen, worden door SOLVA digitaal bewaard op een centrale server die dagelijks “in-huis” wordt gebackuped en off-site wordt gekopieerd. Alle gegenereerde data en rapporten zijn geïntegreerd in de SOLVA-Archeologiedatabank raadpleegbaar. Een conservatie-assessment voor vondsten of stalen is bij deze bureaustudie niet van toepassing.

2.5. Assessment van de sporen

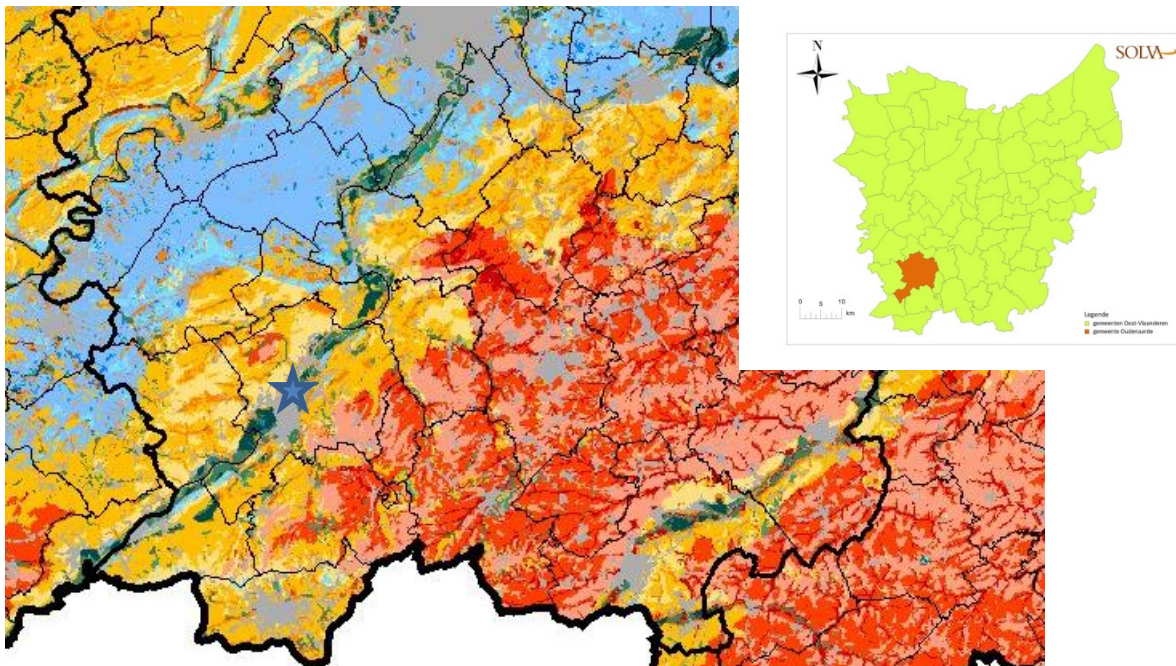
Niet van toepassing.

2.6. Assessment van het onderzochte gebied

2.6.1. Een tekstuele beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied (aardkundige en hydrografische situering, grondgebruik, fysisch-geografische gegevens, geraadpleegde bronnen)

Algemene landschappelijke en planmatige situering

Oudenaarde is gesitueerd in het zuidwesten van de provincie Oost-Vlaanderen, in de Scheldevallei. De stad is gelegen in de zandleemstreek, maar het stadscentrum is gekarteerd als antropogene zone (figuur 7).²

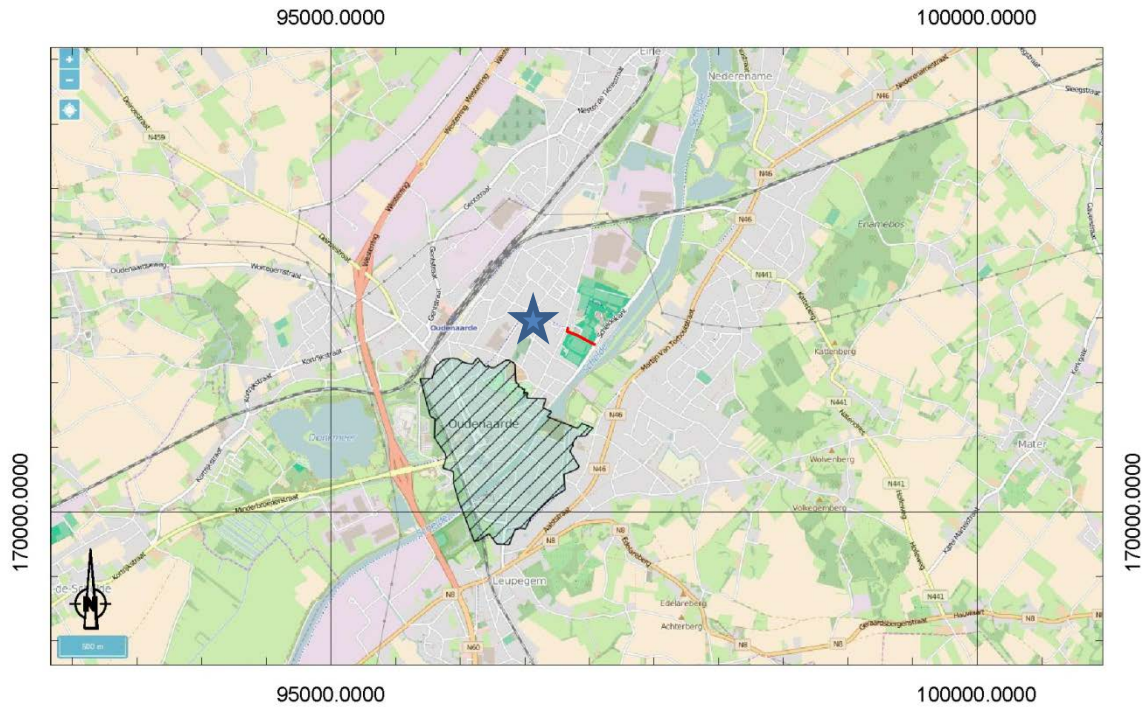

Figuur 7 Situering van Oudenaarde op de bodemkaart (aangegeven met ster). Oranje : zandleemstreek, rood : leemstreek. (bron : geopunt). Insteek : situering van Oudenaarde binnen Oost-Vlaanderen.

Het projectgebied is gelegen op ca. 500 m ten noordoosten van het historische stadsdeel van Oudenaarde, op de linkeroever van de Schelde (figuur 8).

² www.geopunt.be

Figuur 8 Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de historische kern van Oudenaarde (<https://geo.onroerendergoed.be>). In het blauw gearceerd: de archeologische zone van Oudenaarde. Met een ster aangegeven: het onderzoeksgebied (rode streep).

Het projectgebied is, volgens het Gewestplan Oudenaarde, gelegen in een zone voor *gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen* (figuur 9). Het te realiseren fietspad ligt in een zone voor sport en recreatie volgens het BPA Eindries.

Figuur 9 Het gewestplan met de positie van het desbetreffende terrein (rode lijn) (www.dov.vlaanderen.be).

Aardkundige en hydrografische situering

-Beknopte geologische en geomorfologische schets van de regio³

De Scheldevallei waarbinnen het projectgebied is gesitueerd, is gelegen in het zogenaamde **pleistoceen riviervalleiendistrict**, i.e. de gebieden die **geologisch/geomorfologisch** geassocieerd kunnen worden met de Pleistocene vallei van de Vlaamse Vallei, dat onder meer gekenmerkt is door alluviale kleibodems en een vrij vlakke tot licht golvende topografie.

In het gehele gebied van het pleistoceen riviervalleiendistrict rusten jong-Quartaire afzettingen op een Tertiair substraat. De deklaag bestaat uit Quartaire niveo-eolische afzettingen van de laatste ijstijd (Weichsel), rustend op subhorizontale, oorspronkelijk zwak naar het noorden hellende, mariene Tertiaire lagen. Het reliëf is er nagenoeg vlak, met uitzondering van lokaal microreliëf van dekzandruggen, heuvels, ruggen, kouters, lage beekdepressies. Zowat overal komt een permanente grondwatertafel voor. Een fijn vertakte hydrografie komt voor, die veelal door menselijk ingrijpen sterk werd gewijzigd.

Er komen vooral zandgronden, lemig-zandgronden en licht-zandleemgronden voor. De uitlopers van het Pleistoceen riviervalleiendistrict, zoals de onmiddellijke regio waarbinnen het projectgebied is gesitueerd, wordt gedomineerd door fluviatiele afzettingen. Dit verklaart de iets zwaardere textuur in deze uitlopers, hoewel hier (bovenop) eveneens eolisch dekzand werd afgezet.

De belangrijkste processen uit de ontstaansgeschiedenis van het Pleistoceen riviervalleiendistrict situeren zich in de eerste helft van het Quartaair, namelijk het Pleistoceen. Tijdens de afwisseling van ijstijden en tussenijstijden werd in verschillende fasen een enorme vallei, de zogenaamde 'Vlaamse Vallei' uitgeschuurd en herhaaldelijk opnieuw gevuld. In de Weichsel-ijstijd volgde een nieuwe uitschuring van het bekken, dat in het Tardiglaciaal (na de laatste ijstijd) opnieuw volledig werd opgevuld door eolische dekzandafzettingen en door fluviatiele afzettingen, die door de smeltwaters werden aangevoerd en in de rivieren bezonken. Gaandeweg ontwikkelde zich veenvorming.

De alluviale vlakten werden verder opgevuld als gevolg van de stijgende zeespiegel en later ook door de toenemende erosie na de prehistorische en historische ontbossingen. Momenteel is de geul van de Vlaamse Vallei niet meer zichtbaar in het landschap; ze is volledig toegesedimenteerd. Bovenop de Pleistocene rivierafzettingen werden tijdens het Holoceen recente riviersedimenten afgezet, die vaak gekenmerkt worden door een complexe samenstelling van klei, leem, zand en grind.

In de Vlaamse vallei komen vrij veel landschappelijke en hydrografische relictten zoals loopwijzigingen en afgesneden meanders voor. De zuidelijke uitloper van de Vlaamse Vallei vormt een brede zandige vlakte, gelegen op een gemiddelde hoogte van 10 m TAW, ontstaan tijdens het fluvioperiglaciaal Weichseliaan. De Holocene insnijding van de Schelde heeft een algemene zuid-noord trend. De alluviale vallei is lager gelegen met een hoogte die meestal lager ligt dan 10 m TAW, en is opgevuld met alluviale afzettingen. De morfologie van de alluviale vallei is vrij vlak. Enkele donken komen als opwelvingen (slechts een paar meter hoog) voor.

---

³ We baseren ons voor deze beschrijving op de definitie en karakterisering van de ecodestricten in Vlaanderen. In het concept 'ecodistrict' worden diverse geologische, geomorfologische, bodemkundige, hydrografische en historisch-geografische aspecten, die ook een determinerende invloed hebben gehad op het menselijk handelen in het verleden, in relatie tot elkaar besproken. Specifiek voor het pleistoceen rivierendistrict vermelden we hier de meest relevante passages die een invloed zouden kunnen hebben op het projectgebied, uit : *Sevanant M. et al., 2002, pp. 36 e.v.*

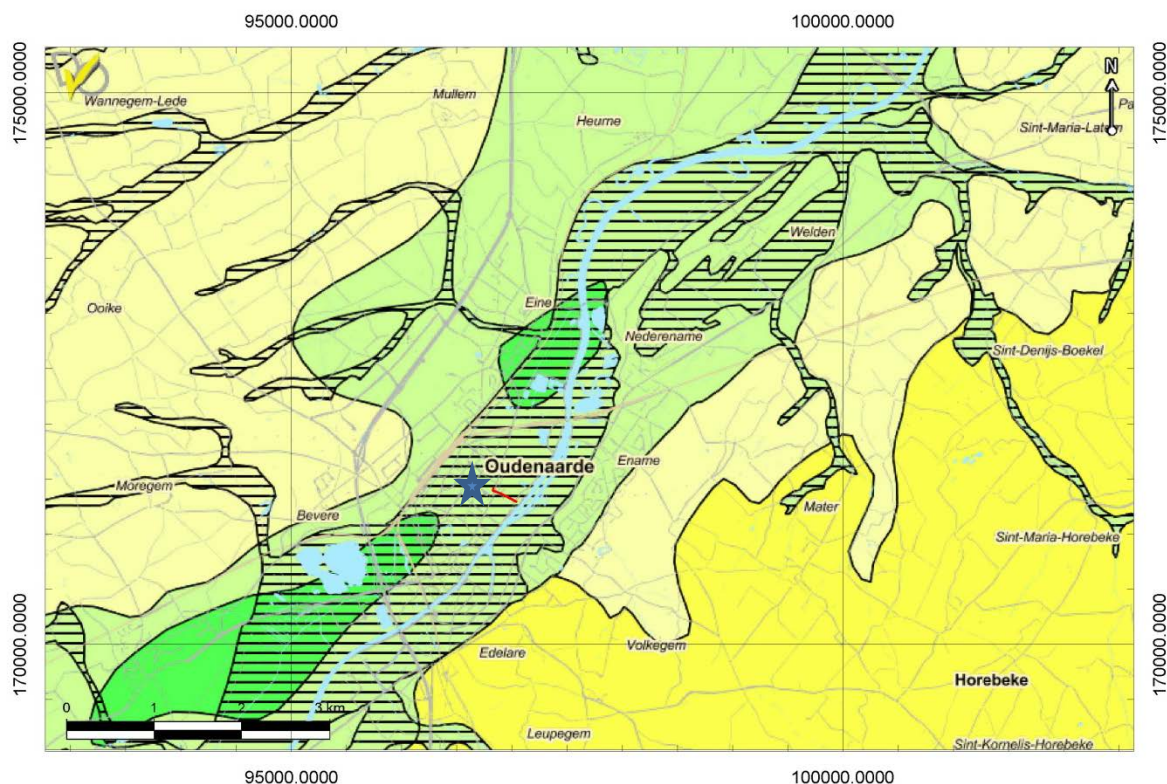
Bodemkundig domineren in het alluviaal gebied de matig tot zeer sterk gleyige zandleem-, leem-, veen en vooral klei- en zware kleigronden domineren. Veelal rusten ze op een zandige ondergrond, op sterk en zeer sterk gleyige, uitgebreide, lemige en kleiige gronden, inclusies van gereduceerde kleigronden met venige bovengrond, matig droge tot natte lichtzandleemgronden met zandige ondergrond.

De leemgronden nemen de grootste oppervlakte van de alluvia in. De zandleemgronden liggen verspreid in de valleien. De licht-zandleemgronden vormen smalle stroken in de Scheldevallei (oeverwallen, donken). De veengronden beperken zich tot enkele kleine of grotere vlekken.

Een kenmerkende activiteit in de alluviale vlakte is de **productie van bakstenen**. Het afgraven van klei voor baksteenproductie in de alluviale vlakte van de Schelde startte in de 11e eeuw en bereikte een hoogtepunt in het begin van de 20e eeuw. Tussen Gent en Oudenaarde werd meer dan de helft van het alluvium uitgebrikt.

-Het projectgebied

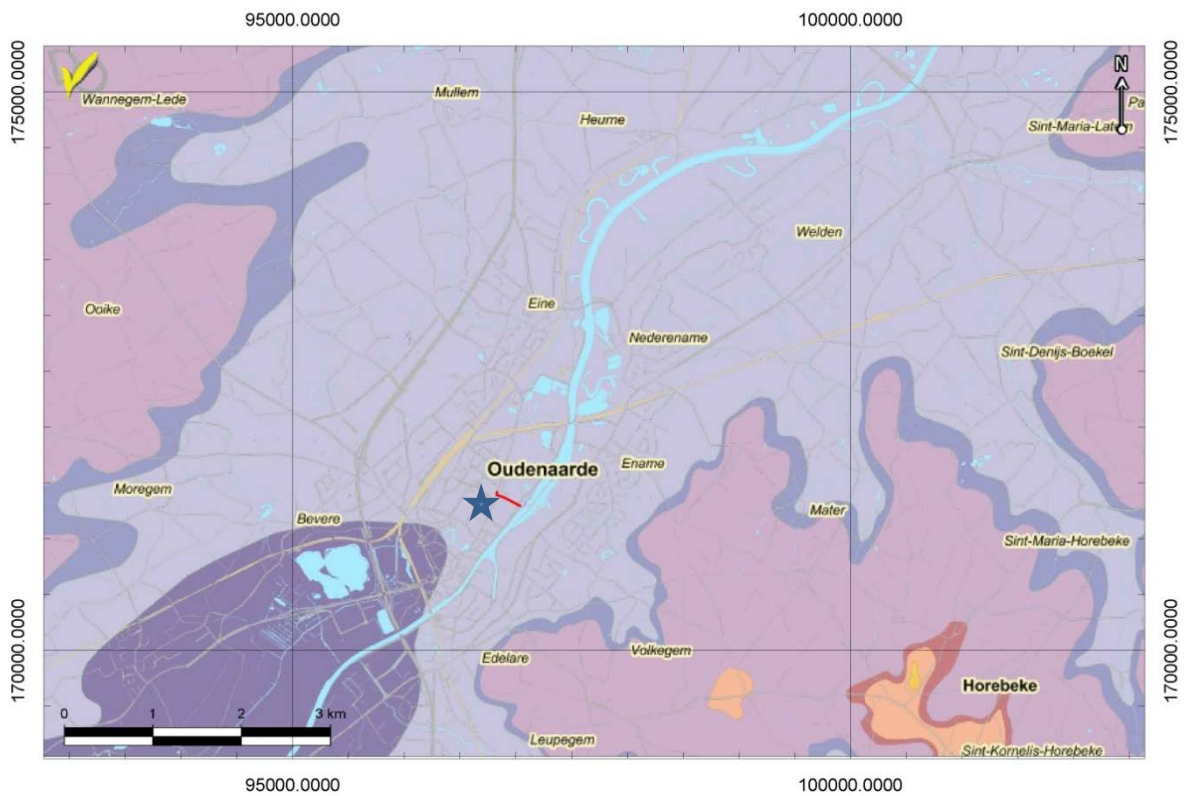
De **quartairegeologische profieltypekaart** karakteriseert het terrein als holocene en/of tardiglaciale fluviatile afzettingen bovenop de pleistocene sequentie (figuur 10)⁴. De terreinen zijn gelegen nabij de linkeroever van de Schelde.

Figuur 10 De quartairegeologische profieltypekaart (www.dov.vlaanderen.be) met aanduiding van de fluviatile afzettingen ter hoogte van het projectgebied.

Op de **tertiairegeologische** profieltypekaart wordt het onderzoeksgebied gerekend tot de Formatie van Kortrijk (Lid van Moen). Op het terrein is dit te zien als grijze klei tot kleihoudend silt met kleilagen (figuur 11)⁵.

⁴ www.geopunt.be

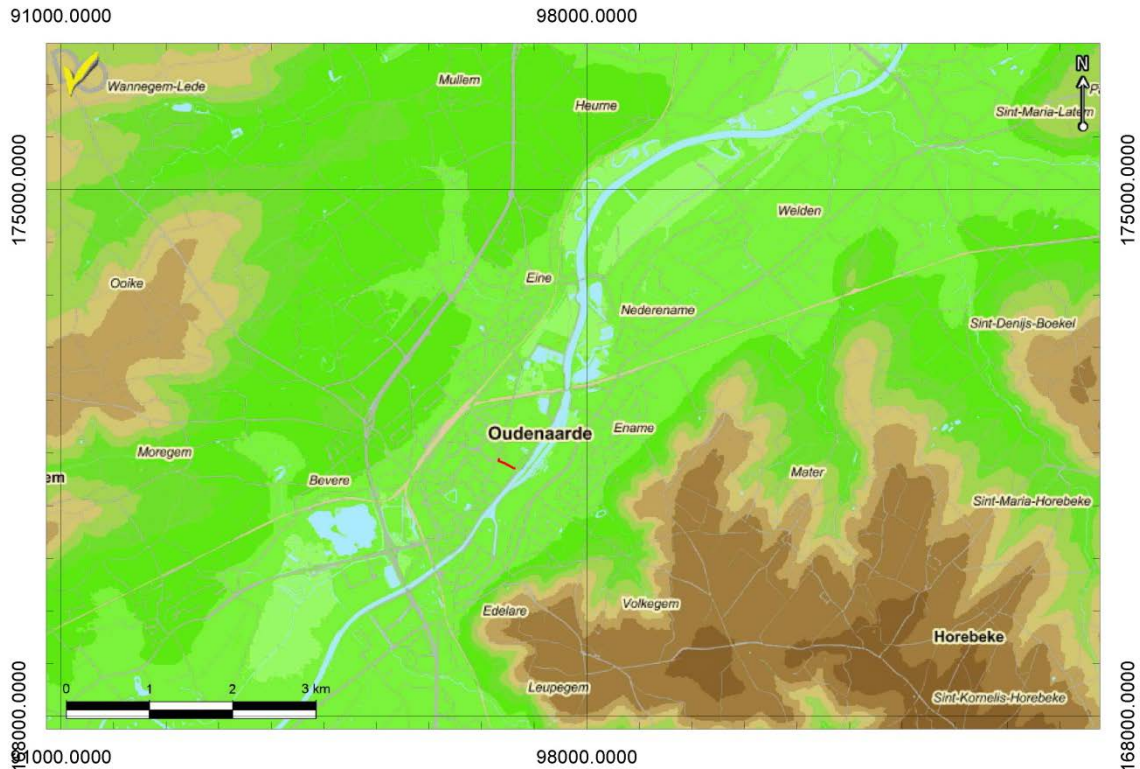
Figuur 11 De tertiairgeologische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood) (www.dov.vlaanderen).

Voor het gebied is geen **geomorfologische** kaart beschikbaar.

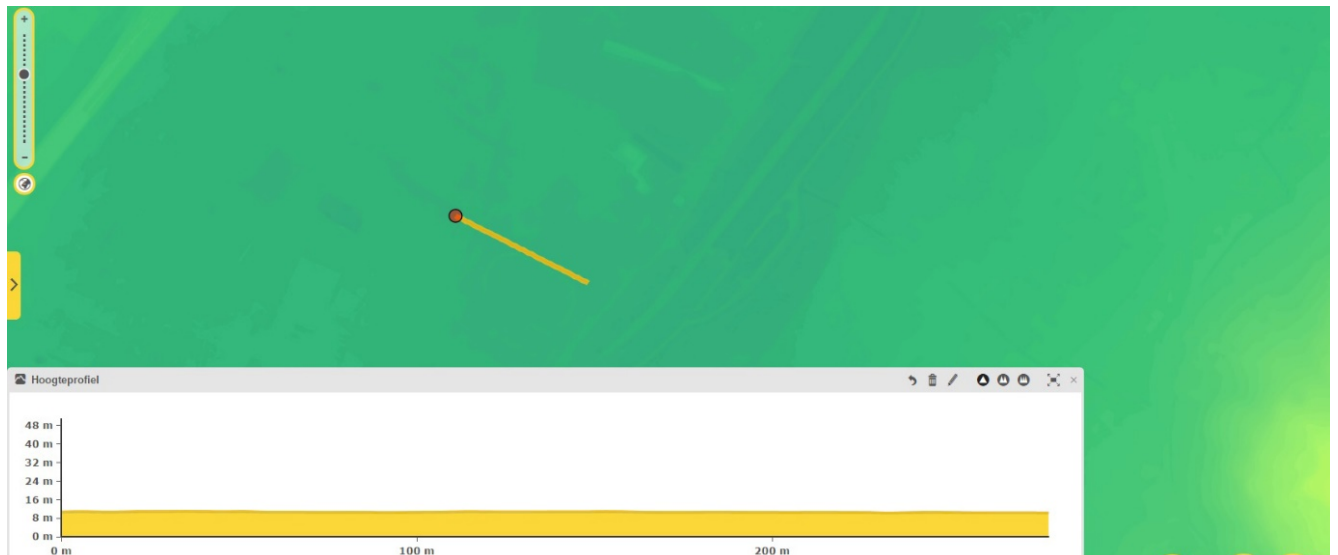
⁵ www.geopunt.be

Fysisch-geografische gegevens en grondgebruik

De site is gelegen op ca. 11 m TAW, op de linkeroever van huidige Schelde (figuur 12-13). De zuidoostelijke hoek van het terrein geeft uit op de Eindrieskaai, die grenst aan de Schelde. Het onderzoeksproject staat haaks op het huidige verloop van de Schelde.

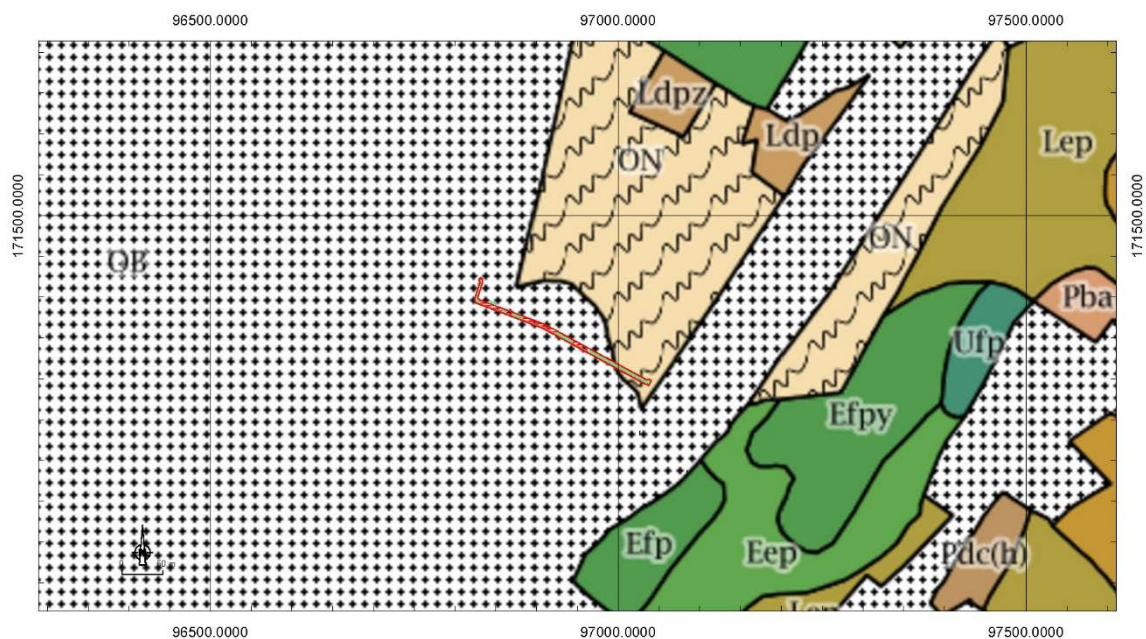

Figuur 12 Hoogtemodel van de regio (www.geopunt.be).

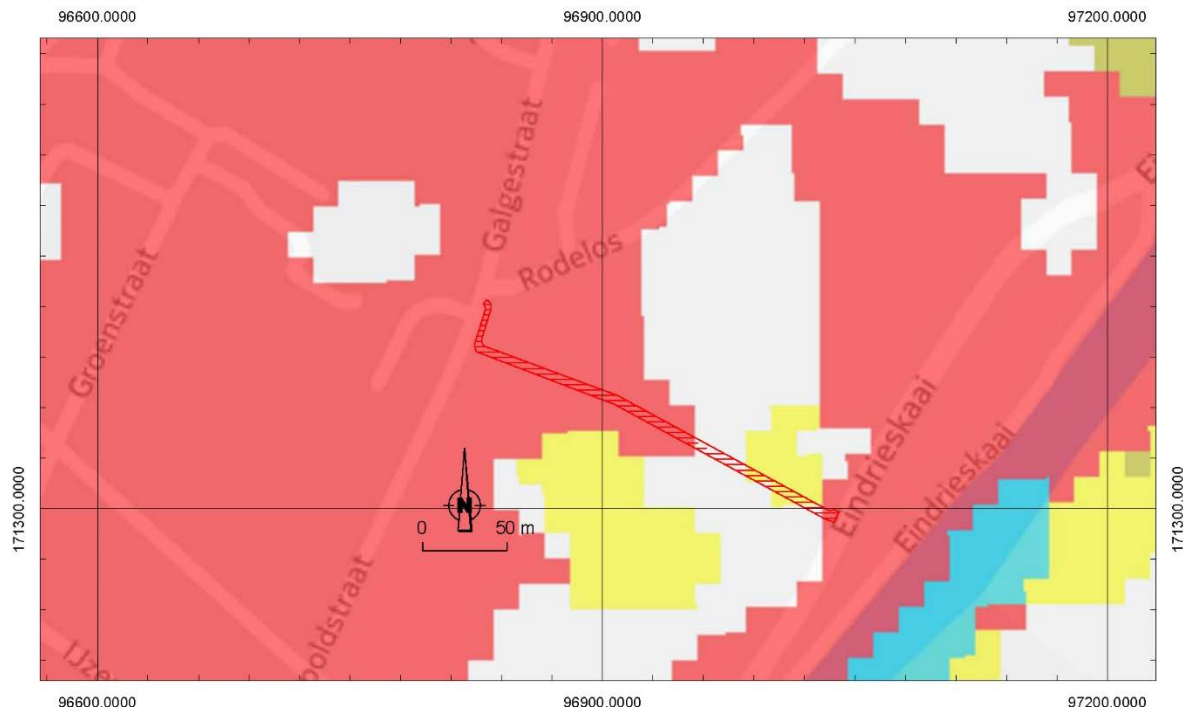
Figuur 13 Hoogtemodel van het terrein (lengtedoorsnede van het terrein) (www.geopunt.be).

De gronden staan op de **bodemtypekaart** aangeduid als ‘bebouwde zone’ (OB) en ‘kunstmatige gronden’ (ON). Deze laatste zijn gronden die door het ingrijpen van de mens gewijzigd of vernietigd zijn. In dit geval zijn ze opgehoogd (figuur 14).

Figuur 14 De bodemtypekaart met de positie van het desbetreffende terrein (rode omlijning) (www.dov.vlaanderen.be).

De **bodembedekkingskaart** (figuur 15) geeft aan dat een deel van het gebied bedekt is door structuren, namelijk gebouwen, wegen en artificiële oppervlakten met groene oppervlakten en open bodem (tussen 30 en 80 % is verhard).

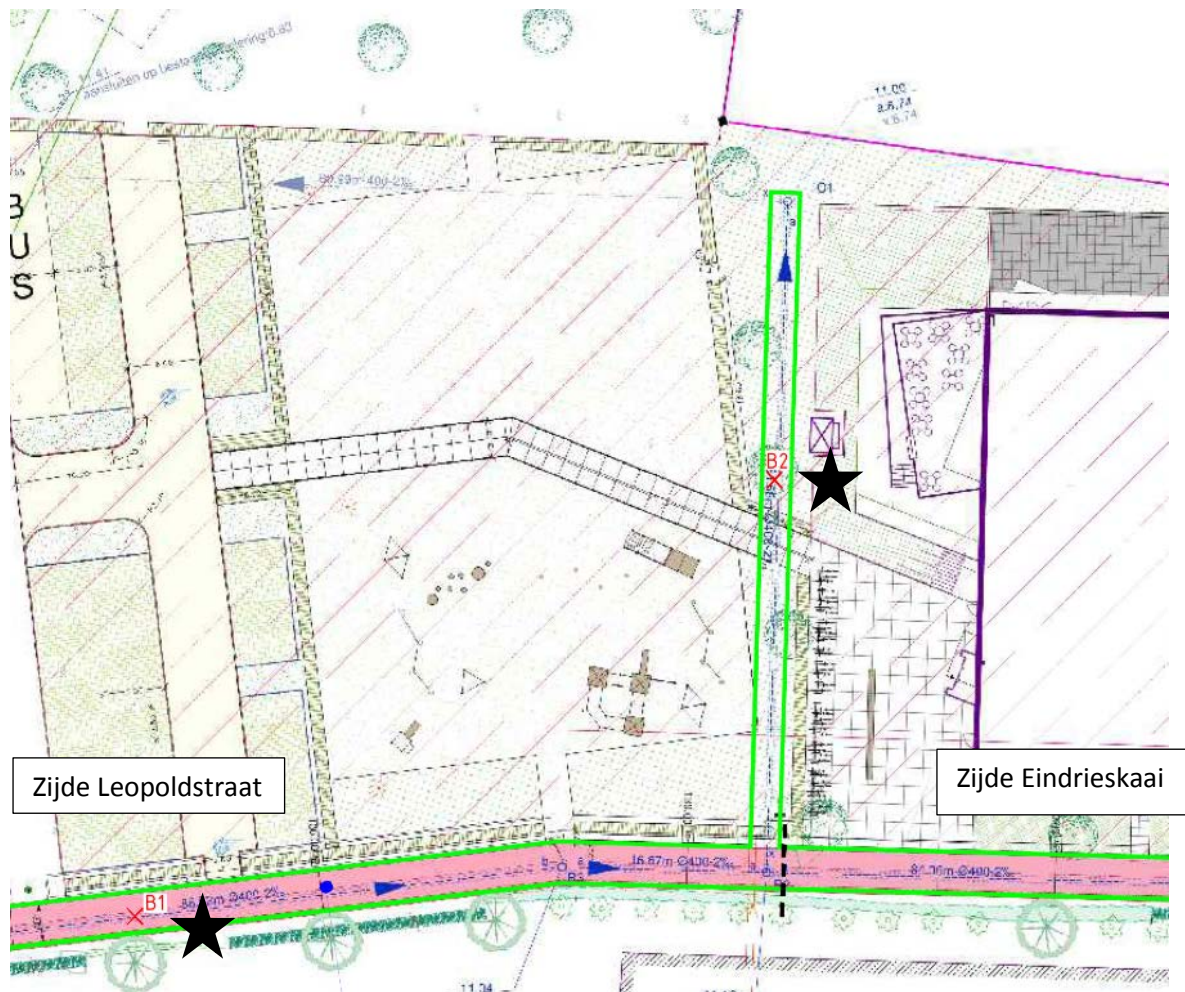
Figuur 15 De bodembedekkingskaart (2001). Geel : weiland. Rood : andere bebouwing (geopunt Vlaanderen).

De **bodemerosiekaart** is niet bijgevoegd aangezien deze in deze context niet relevant is: er is geen erosie aanwezig op het terrein, aangezien het noordelijke deel bedekt is met een grindlaag en het zuidelijke deel bestaat uit grasland.

Een **overzichtsplan** met de relevante landschappelijke en aardkundige factoren binnen het projectgebied is te vinden bij de synthese (figuur 29).

Specifieke bijkomende terreininformatie: resultaten van de boringen in kader van het milieuhygiënisch onderzoek

Op het terrein zijn recent (2016) enkele boringen uitgevoerd in opdracht van de stad Oudenaarde in het kader van het hergebruik van de uit te graven grond voor de aanleg van het fietspad⁶. Deze boringen geven heel lokaal aanvullende informatie over de aanwezige grondtypes.

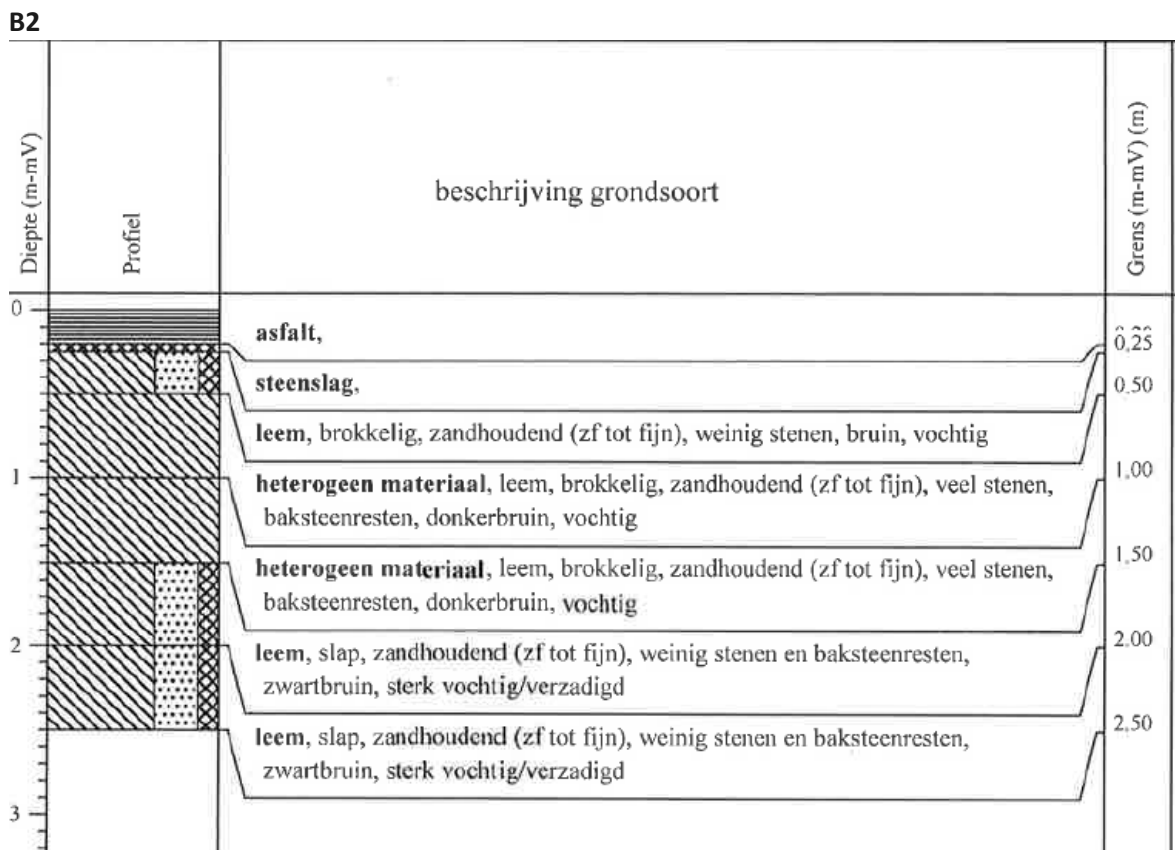
Figuur 16 Positie van B1 en B2 (Potvliege et al, 2016), gelegen in het centrale deel van het projectgebied (zie ook figuur 3)

⁶ De resultaten van het milieuhygiënisch onderzoek, uitgevoerd door Group Van Vooren, werden ons ter beschikking gesteld door Stad Oudenaarde (Potvliege J. et al., 2016, Technisch verslag Aanleg ontsluitingsweg nieuw zwembad thv Rodelos te Oudenaarde, 55pp.).

Figuur 17 Resultaat van B1 (Potvliege et al., 2016).

Boring 1 (figuur 16-17) bevindt zich op het noordelijke deel van het toekomstige fietspad, ter hoogte van het (oude) zwembad. Tot op een diepte van 1,50 m zijn hier antropogene lagen waargenomen. Dit houdt mogelijk in dat zich hier geen archeologische sites meer in situ bevinden en dat de ondergrond hier (recent) werd verstoord of opgehoogd.

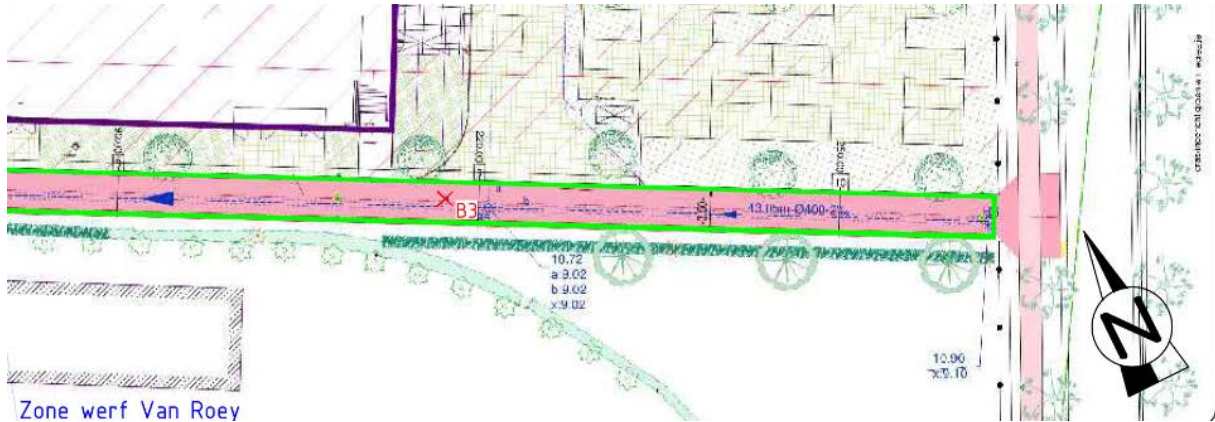

Figuur 18 Resultaat van B2 (Potvliege et al., 2016).

Boring B2 (figuur 18-19) valt buiten het onderzoeksgebied. De bovenste 25 cm is verhard. Daaronder bevinden zich tot op een diepte van 2,5 m antropogene lagen (zie baksteenresten).

B3 :

Figuur 19 Positie van B3 (Potvliege et al., 2016).

Diepte (m-mV)	Profiel	beschrijving grondsoort	Grens (m-mV) (m)
0		leem, brokkelig, licht zandhoudend (zeer fijn), bruin, vochtig	0.50
		leem, plastisch, licht zandhoudend (zeer fijn), lichtbruin, vochtig	1.00
1		leem, plastisch, licht zandhoudend (zeer fijn), lichtbruin, vochtig	1.50
		leem, plastisch, licht zandhoudend (zeer fijn), lichtbruin, sterk vochtig	2.00
2		leem, brokkelig, licht zandhoudend (zeer fijn), lichtbruin, sterk vochtig	2.50

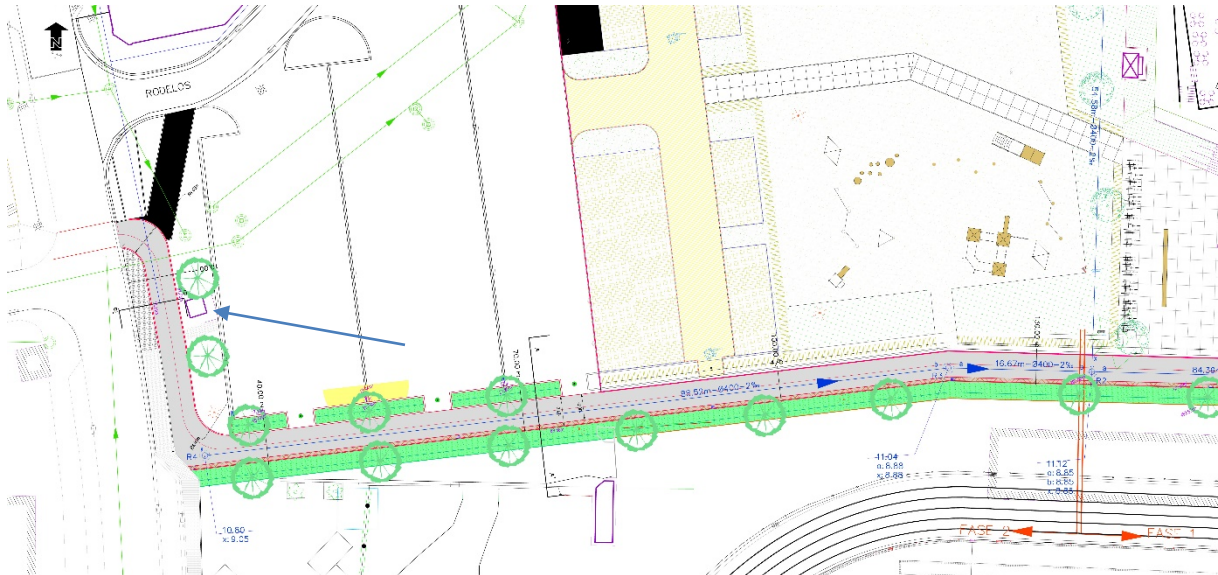
Figuur 20 Resultaat van B3 (Potvliege et al., 2016).

Boring 3 (figuur 19-20) is uitgevoerd op het zuidelijke deel van het toekomstige fietspad. Hier lijkt de ondergrond ongestoord. Dit kan echter ook (steriele) opgevoerde grond zijn, zoals vermeld op de bodemtypekaart (zie supra).

2.6.2. Een tekstuele historische beschrijving van het onderzochte gebied

Inventaris bouwkundig erfgoed

Het raadplegen van deze inventaris leverde geen informatie op met betrekking tot het onderzoeksgebied⁷. De kapel, die gelegen is aan het noordelijk deel van de onderzoekszone, wordt tijdens de werken niet verstoord en is niet opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed. Vermoedelijk gaat het om een zeer recente kapel (figuur 21, foto 3).

Figuur 21 Aanduiding van de bestaande kapel ten opzichte van de geplande werken (Stad Oudenaarde).

Foto 3. Zicht op de bestaande kapel aan het noordelijke deel van het projectgebied (google_streetview).

⁷ <https://inventaris.onroenderfgoed.be/> Raadpleging 17/10/2016.

Historisch – cartografische documentatie van het projectgebied

a) Planchetkaart (eerste primaire versie van de kabinetskaart van Ferraris (1771-1778)

Figuur 22 Detail van de planchetkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (mapire.eu/en/map/fms-habsburg-netherlands/?zoom=8&lat=50.49323&lon=4.71103)

Op de kaart is te zien dat het projectgebied zich bevindt ter hoogte van een sterk meanderende Schelde. De oorspronkelijke Schelde loopt door het terrein.

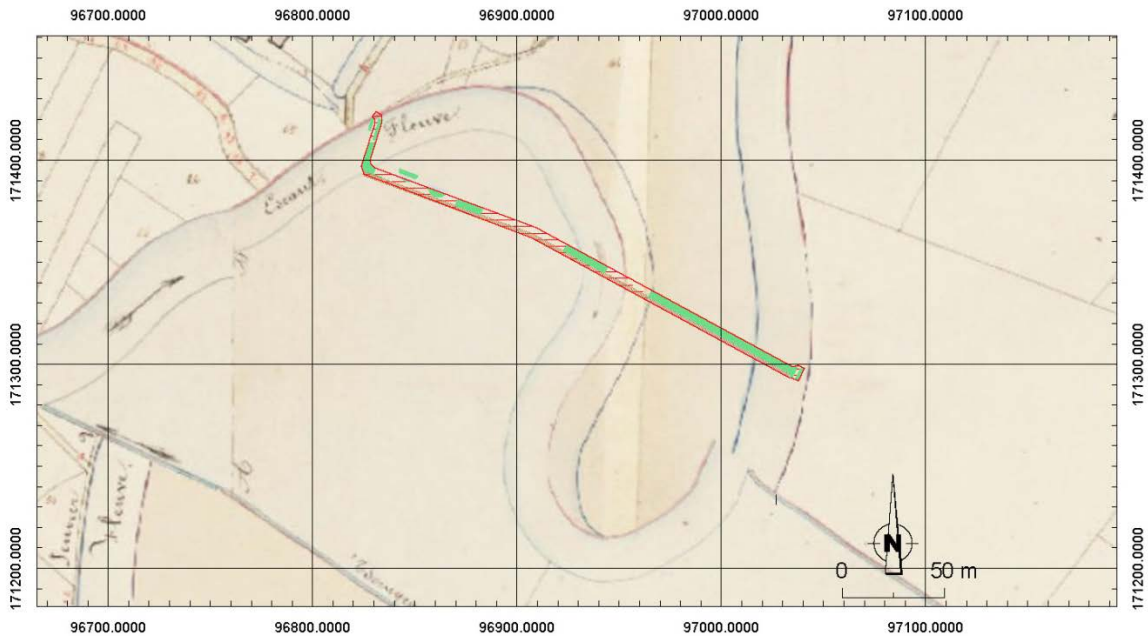
b) Jozef Johan Frans Ferraris – Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik: Aelst (1771-1778)

Figuur 23 Detail van de Ferraris kaart (1771-1778) met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Deze kaart vormt de uiteindelijke neerslag van de planchetkaart (cfr. supra). Net als bij de Planchetkaart, is te zien dat het projectgebied zich bevindt ter hoogte van een sterk meanderende Schelde. De Schelde loopt door het terrein. Het projectgebied bevindt zich ten noordoosten van de historische stadskern van Oudenaarde. Op de kaart is te zien dat er een weg loopt vanuit Oudenaarde naar de Scheldemeander waaraan de site ligt, en deze laatste ook gedeeltelijk volgt.

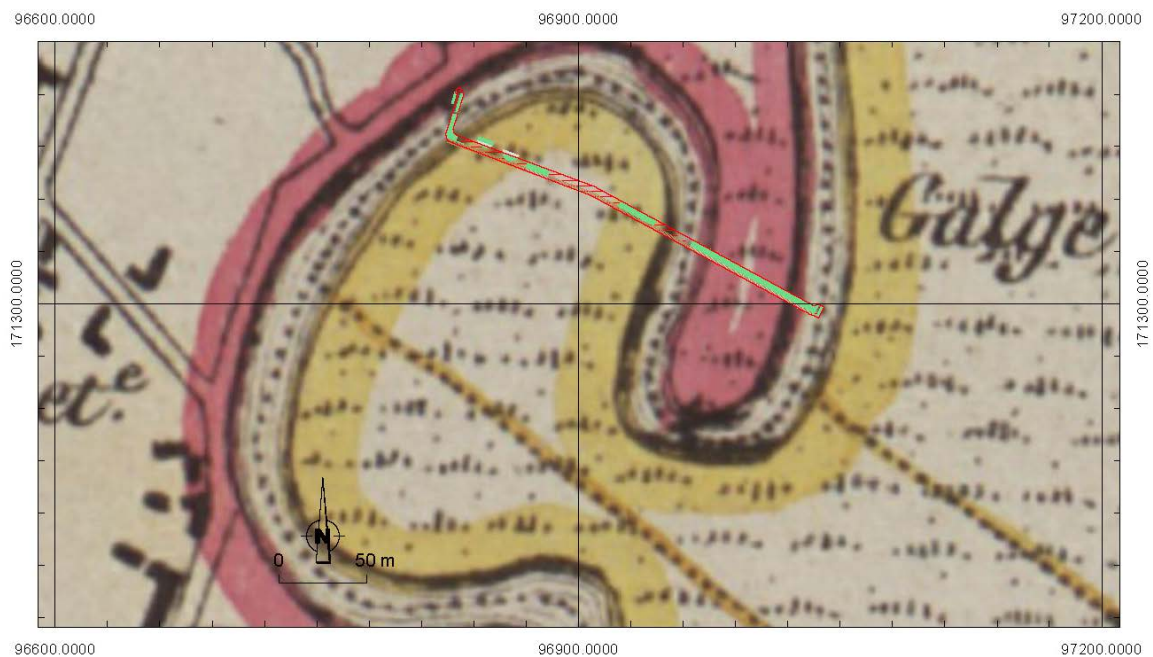
c) Atlas van de buurtwegen (ca. 1845)

Figuur 24 Afbakening van het onderzoeksgebied (rood) op de Atlas der Buurtwegen (1845) (www.gisoost.be).

Deze kaart geeft dezelfde informatie als de planchet- en Ferriskaart.

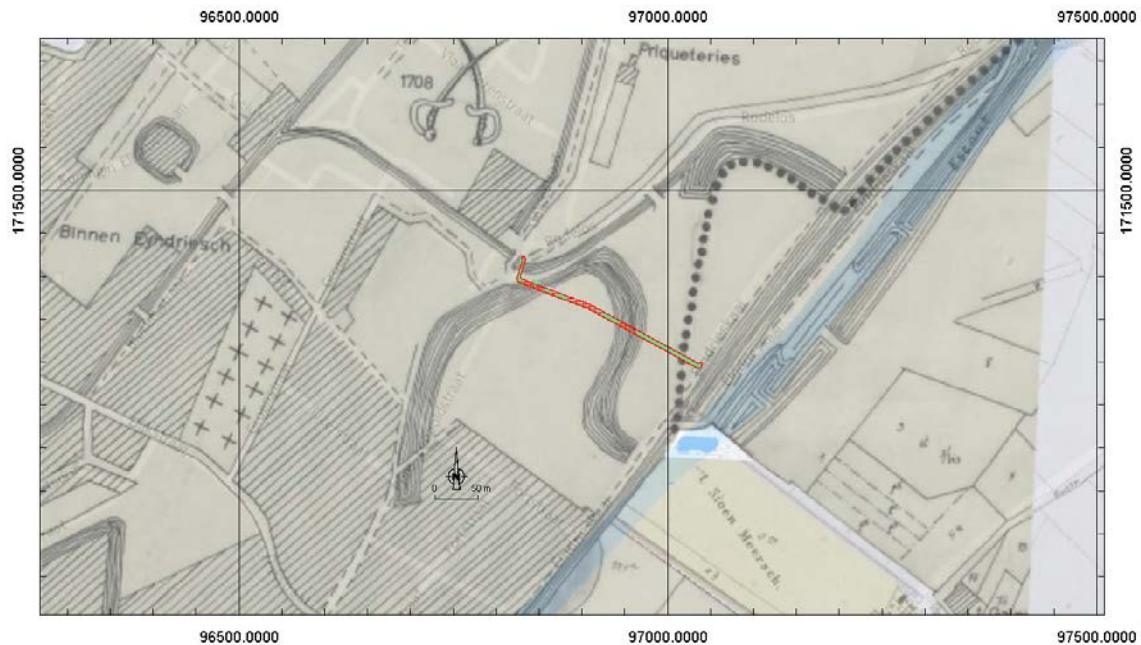
d) Philippe Vandermaelen – Cartes topographiques de la Belgique (1846-1854)

Figuur 25 Detail van Vandermaelenkaart uit 1846-1854 met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://geo.onroerendergoed.be>).

Deze kaart geeft dezelfde informatie als de planchet- en Ferrariskaart. Ze beschrijft de terreinen rond de Scheldemeander als 'Galgemeersch'.

e) **Philippe Chrétien Popp - Atlas cadastral parcellaire de la Belgique (1842-1879)**

Figuur 26 Detail van het kadasterplan van Popp (1842-1879) met afbakening van het onderzoeksgebied (rood) (www.geopunt.be)

De kadasterkaart van Popp vertoont een vergelijkbare situatie als de voorgaande kaarten. Wel anders is dat een deel van de meander is drooggelegd, en dat de Schelde op deze plaats is rechtgetrokken. Ten noordwesten van het onderzoeksgebied staat de locatie van de Slag bij Oudenaarde vermeld. Ten noorden staat 'Piqueteries' geschreven. Vermoedelijk is dit een schrijffout en moet er eigenlijk 'Briqueteries' staan. Dit zou betekenen dat hier een 'baksteenfabriek' gevestigd was. Het voorkomen van een baksteenfabriek hier is logisch gezien de grootschalige aanwezigheid van alluviale klei.

f) **Recente gebruik van het terrein**

Het huidige uitzicht van de percelen waarop de aanleg van het fietspad voorzien wordt, is grasland en bestaande KWS/grind verharding. Het volledige traject vanaf het (oude) zwembad naar het noorden toe is bedekt met een grindlaag. Het zuidelijke deel bestaat uit grasland. Hier stonden tot heel recent enkele bijgebouwtjes, waarbij het niet duidelijk is hoe diep de fundering hierbij was (figuur 27 en foto 4, luchtopname 2012). De gebouwtjes behoorden tot de infrastructuur van het tennisveld die tot voor kort ten noorden van het projectgebied lag.

Recent zijn de werken aan het nieuwe zwembad gestart. Hierbij is op een luchtopname (foto 5, recente luchtopname) te zien dat de uitgraving voor de fundering van de werken tot tegen het onderzoeksterrein reikt. Zo is op de orthofoto duidelijk te zien dat de gebouwtjes reeds zijn verwijderd. Bijgevolg kunnen we stellen dat de ondergrond van het onderzoeksgebied tijdens deze graafwerken reeds plaatselijk verstoord is geworden (foto 4-5).

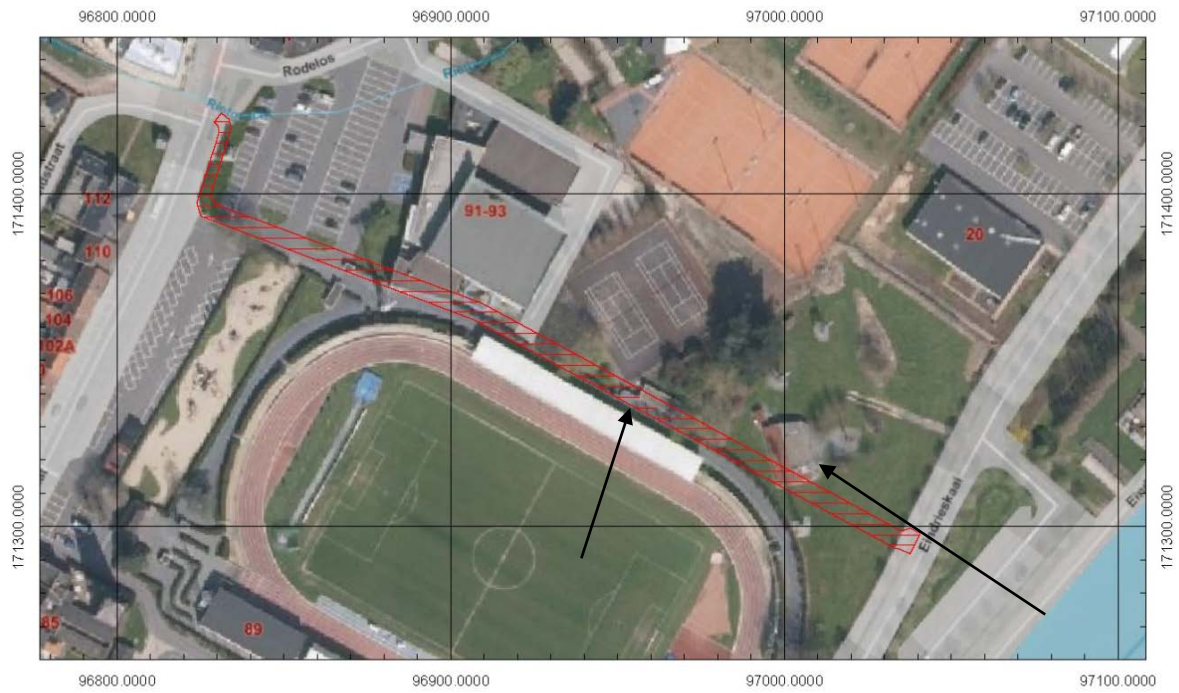

Foto 4 Luchtopname (2012) waarop te zien is dat er zich ter hoogte van het zuidelijke deel van het geplande fietspad twee gebouwtjes gelegen waren (www.geopunt.be).

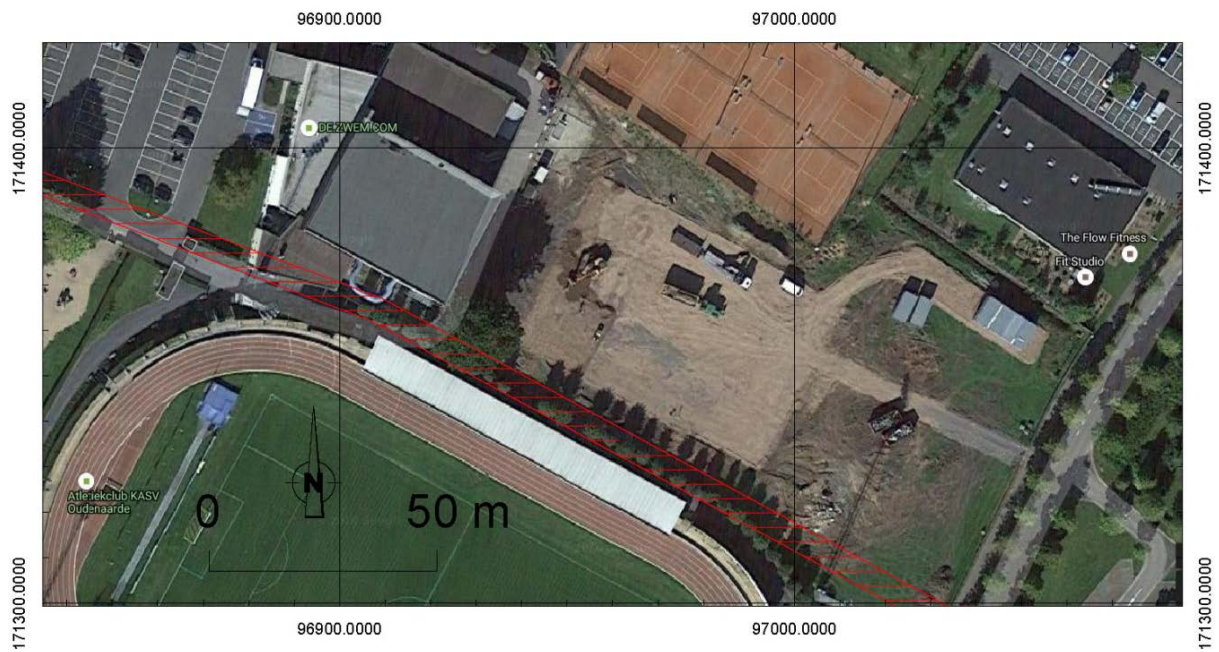
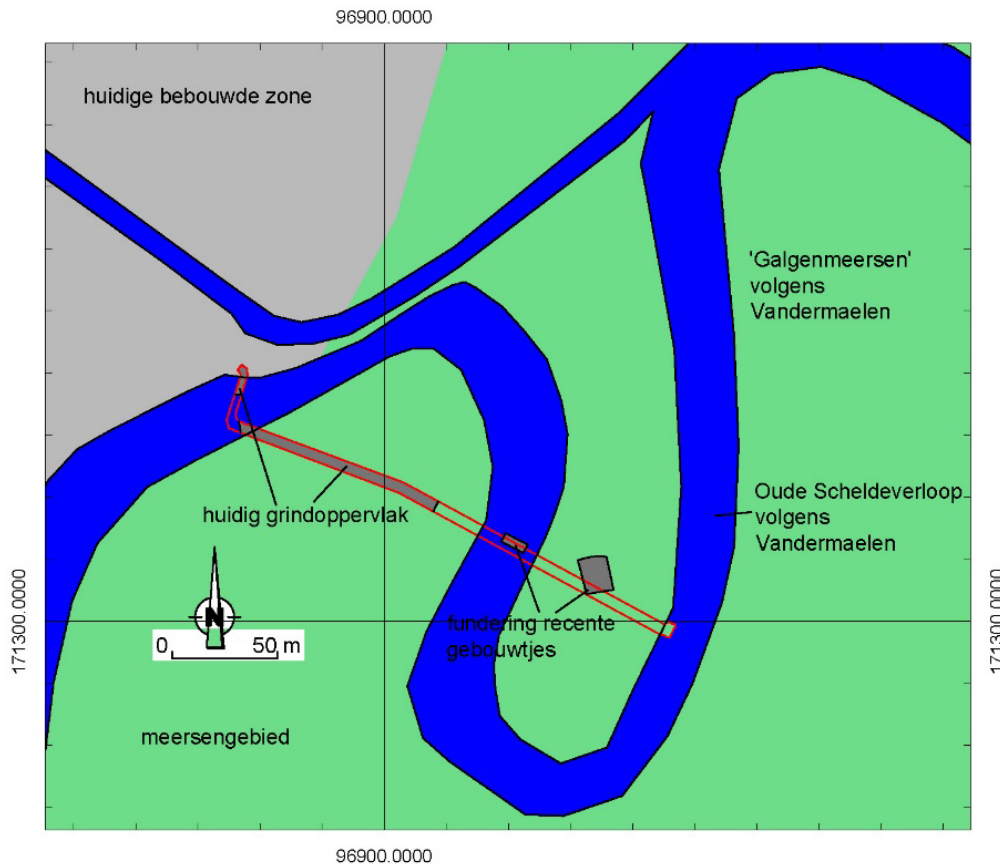

Foto 5 Op een heel recente luchtopname is te zien dat het terrein tot net tegen het geplande fietspad is afgegraven voor de aanleg van het nieuwe zwembad (google maps, geraadpleegd op 18-10-2016).

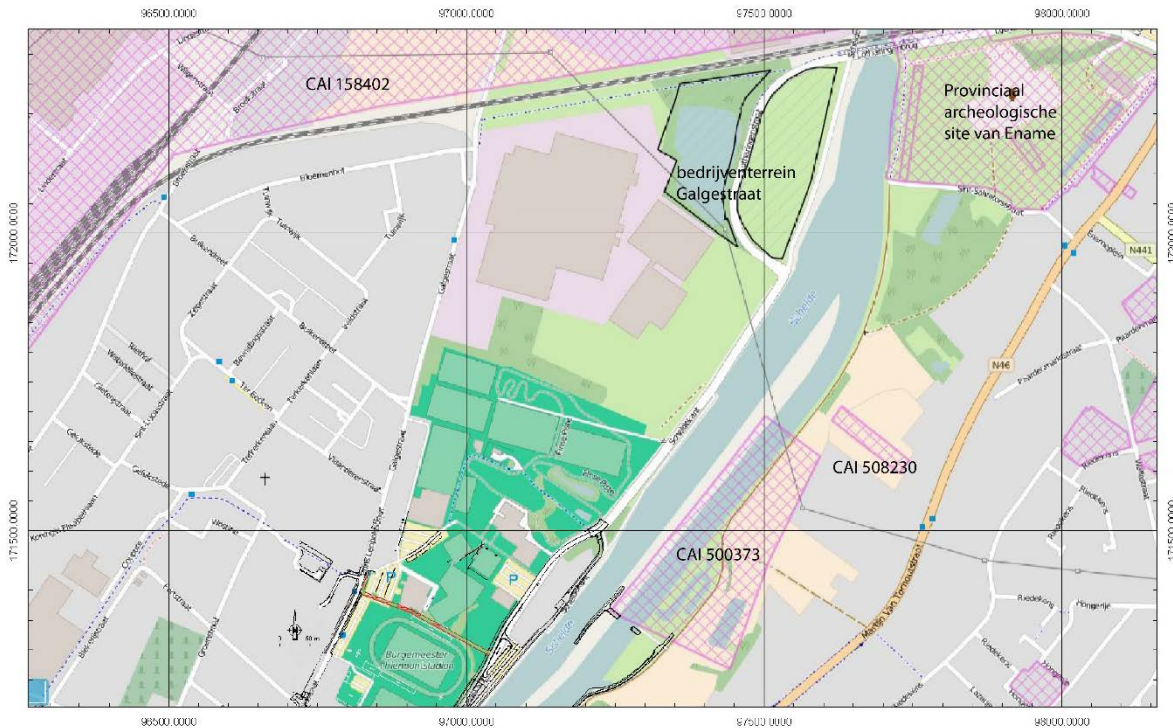

Figuur 27 De onderzoekszone met de gekende verstoringen op aangeduid (grijs) : recente gebouwtjes te linken aan de voormalige infrastructuur van het voormalige tennisveld en het verharde stuk op het noordelijke deel van het terrein.

Voor een geïnterpoleerd **Digitaal Hoogtemodel** en de **bodemkundige beschrijving** van het projectgebied verwijzen we naar vorig hoofdstuk (1.2.6.1, respectievelijk figuren 12 - 13, en 14).

2.6.3. Een tekstuele beschrijving van het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader

Er zijn geen archeologische sites of vondsten bekend in de Centraal Archeologische Inventaris op het onderzoeksterrein (figuur 28). Wel zijn er enkele sites gekend in de onmiddellijke omgeving.

Figuur 28 Uittreksel uit de CAI met de gekende sites in de nabijheid van het terrein (<https://geo.onroerenderfgoed.be>).

Het terrein bevindt zich net ten zuiden van de locatie waar in 1708 de Slag bij Oudenaarde plaats vond (CAI 158402). Deze slag kadert in de Spaanse Successieoorlog (1707-1713). De CAI-kaart positioneert de locatie van de veldslag noordelijker dan te zien is op de Popp-kaart (zie eerder).

Aan de overkant van de huidige Schelde zijn bij werken aan het Sas van Ename enkele silex-artefacten gevonden, alsook neolithisch aardewerk (CAI 500373). Ook bij prospectievondsten kwamen silexvondsten aan het licht (CAI 508230). In het noordwesten ligt de Provinciaal Archeologische site Ename.

De terreinen ten noorden van de sportzone zijn destijds verstoord bij de aanleg van het bedrijventerrein Galgestraat (aangeduid op de inventaris als 'gebied zonder archeologie').

2.6.4. Datering en interpretatie van het onderzochte gebied

-Datering en interpretatie van geomorfologische eenheden van het projectgebied:

Op het terrein zijn voornamelijk *holocene en/of tardiglaciale fluviale afzettingen* bovenop de pleistocene sequentie te verwachten. Deze zijn op hun beurt bij de rechte trekking van de Schelde en de ingebruikname van deze terreinen voor bebouwing *in de loop van de negentiende en twintigste eeuw opgehoogd*. Daarbij werden de oude meanders opgevuld.

-Datering en interpretatie van de antropogene aanwezigheid in het plangebied:

Sinds het laatste kwart van de achttiende eeuw is er op basis van cartografische bronnen geen bewoning op het terrein gekend, maar gezien de ligging in een nat meersengebied ter hoogte van het vroegere tracé van de Schelde, is het ook weinig waarschijnlijk dat er oudere bewoning was. Wel kunnen de terreinen in het verleden bezocht zijn geworden voor andere activiteiten (visvangst, vlasnijverheid, ...). In de loop van de negentiende eeuw is de historische Scheldebekking gedempt en gaandeweg zijn de terreinen opgehoogd en in gebruik genomen. Vanaf het midden van de twintigste eeuw zijn de terreinen ter hoogte van het projectgebied in gebruik als sport- en recreatiezone.

2.6.5. Gemotiveerde interpretatie van vondsten, vondstcategorieën, sporen, spoorcombinaties, spoorcategorieën, archeologische structuren en activiteitenzones

Niet van toepassing

2.6.6. Verklaring voor het ontbreken van archeologische vondsten, sporen of een archeologische site

Niet van toepassing

2.6.7. Confrontatie van de bevindingen met de resultaten van eerder uitgevoerd onderzoek

Niet van toepassing

2.6.8. Tekstuele synthese

Stad Oudenaarde wenst in het kader van de inrichting rond het nieuw zwembad een nieuwe ontsluitingsweg aan te leggen tussen de Eindrieskaai en de Prins Leopoldstraat. Deze werken behelzen de aanleg van een dubbelrichtingsfietspad dat aansluit op het dubbelrichtingsfietspad Binneneindries en het dubbelrichtingsfietspad Eindrieskaai. Deze zal eveneens dienst doen als ontsluiting van het nieuwe zwembad.

De zone bevindt zich buiten een beschermde archeologische site of archeologische zone, maar de oppervlakte van het projectgebied bedraagt meer dan 3000 m² en de ingreep in de bodem meer dan 1000 m².

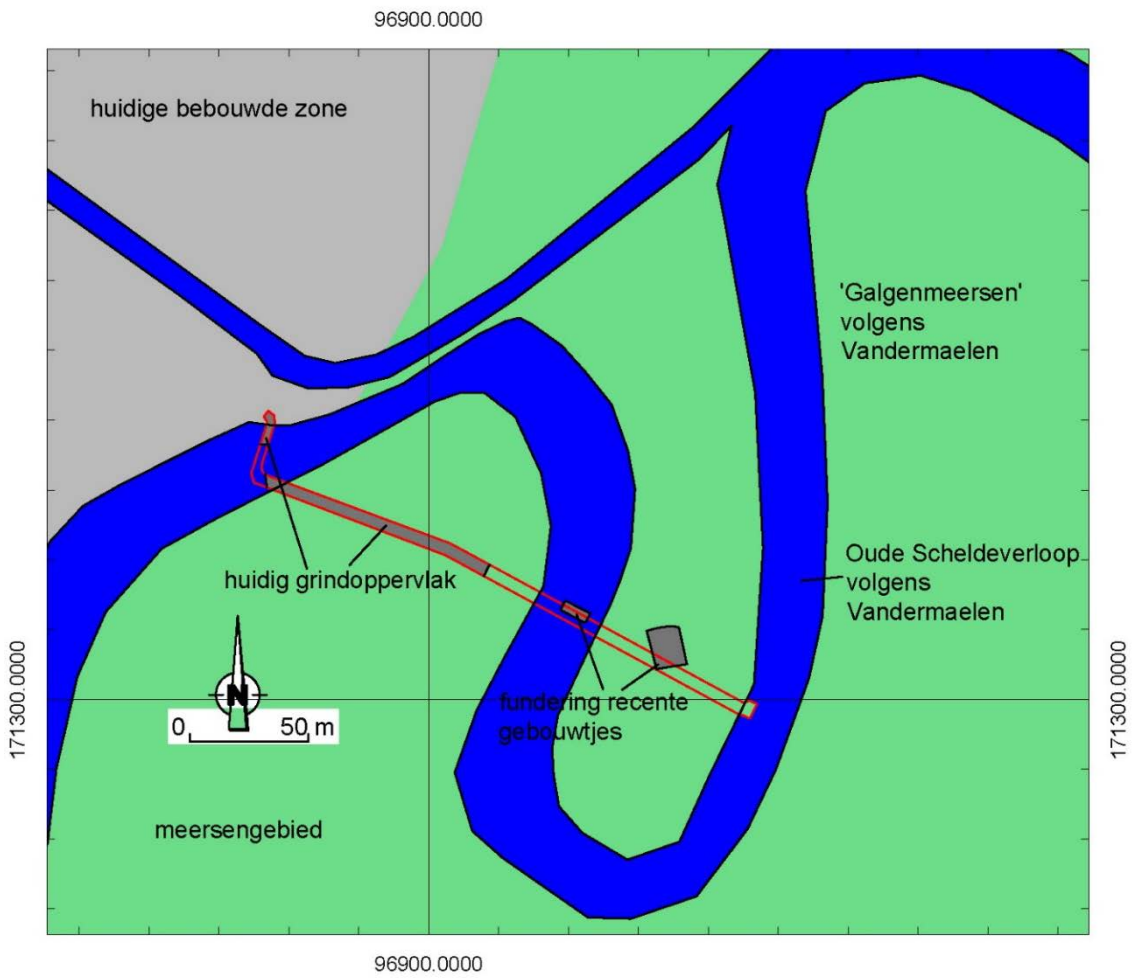
Derhalve diende in uitvoering van **art. 5.4.1 3°** van het Onroerend Erfgoeddecreet d.d.12 juli 2013, een archeologienota te worden opgesteld ten behoeve van het indienen van de **stedenbouwkundige** vergunningsaanvraag voor de aanleg van de verbindingsweg.

Het projectgebied bevindt zich buiten het historische centrum van de stad Oudenaarde in een voormalig meersengebied waarin de Schelde sterk meanderde (figuur 29). Sinds 1771 is er op basis van geraadpleegde cartografische bronnen geen bewoning op deze terreinen gekend, maar gezien de ligging in een nat meersengebied ter hoogte van het vroegere verloop van de Schelde, is het ook weinig waarschijnlijk dat er ook daarvoor bewoning was. Wel kunnen de terreinen in het verleden bezocht zijn geworden voor andere activiteiten (visvangst, vlasnijverheid, ...). Er is een weg die vanuit de historische stadskern van Oudenaarde loopt in de richting van het projectgebied, en die ten westen van de Scheldemeander loopt, waarop het terrein zich situeert.

Rond het einde van de 19de eeuw werd de Schelde rechtgetrokken en werden de meanders gedempt. De omliggende terreinen werden gaandeweg opgehoogd. De huidige Schelde ligt net ten oosten van het onderzoeksgebied, maar de historische Schelde loopt erdoor. Vermoedelijk zal het historische meanderende tracé zelfs meermaals worden aangesneden tijdens de werken.

Na het dempen van de oude Scheldemeanders ontstaan er mogelijkheden om deze terreinen te gaan ontwikkelen. Vanaf het midden van de 20ste eeuw zal zich hier een sport- en recreatiedomein ontwikkelen, waartoe de terreinen ook opgehoogd werden. Binnen het domein is de ondergrond in het verleden vervolgens ook plaatselijk verstoord door de aanleg van een atletiekpiste, zwembad en tennisvelden met bijhorende infrastructuur.

Het projectgebied ligt geprangd tussen de atletiekpiste en het zwembad van Oudenaarde. Het noordelijke deel van het onderzoeksterrein is verhard. Het zuidelijke deel is grasland, maar is verstoord geweest door twee gebouwtjes. Deze gebouwtjes zijn intussen bij recente werken verwijderd.

Figuur 29 Synthesekaart van het terrein.

2.7. Evaluatie van de onderzoeksvragen en potentieel op kennisvermeerdering, en de aard en waardering daarvan

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek konden de vooropgestelde onderzoeksvragen beantwoord worden. Hieronder worden deze beantwoord en wordt cf. *CGP 12.5.1.3, 7°* een inschatting gemaakt van het potentieel op kennisvermeerdering van het projectgebied, wat moet leiden tot de uiteindelijke evaluatie of bijkomend onderzoek noodzakelijk is.

-Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?

De bureaustudie toont aan dat het projectgebied zich bevindt in een landschappelijke zone met een vrij laag archeologisch potentieel. Het betreft een voormalig nat meersenslandschap, dat doorsneden werd door de historische loop van de Schelde. Deze meanderde doorheen het projectgebied. Bewoning uit het verleden zal eerder op de hoger gelegen plaatsen in het landschap, buiten de contouren van het projectgebied, gezocht dienen te worden. Het is echter niet uit te sluiten dat de terreinen in het verleden bezocht werden voor allerlei andere activiteiten (visvangst, vlasnijverheid, etc. ...).

In de negentiende en twintigste eeuw werden het voormalig meersengebied en de historische Scheldeloop sterk gemodelleerd door de mens. De voormalige Scheldebedding werd gedempt en op grote delen van het projectgebied konden boringen aantonen dat de terreinen tot meer dan 2m werden opgehoogd. Het oorspronkelijke niveau situeert zich dus reeds op aanzienlijke diepte ten opzichte van het huidige maaiveldniveau. Binnen het gabarit van de geplande werken is de kans op het aantreffen van archeologische sporen dan ook zeer gering, het archeologisch potentieel van het projectgebied derhalve ook.

-Wat is de landschapshistoriek van het terrein?

De site lag tot ver in de 19de eeuw in een nat meersenslandschap waarin het oude verloop van de Schelde het projectgebied (één of meerdere keren) doorkruiste. Na de rechttrekking van de Schelde worden de oude meanders gaandeweg drooggelegd en gedempt. Plaatselijk worden de terreinen daarna opgehoogd (zoals het zuidelijke deel van de onderzoekssleuf).

-Welke gebruiksevolutie kende het terrein?

Tot het einde van de 19de eeuw werden deze terreinen niet ontwikkeld. De natte ondergrond en de ligging van de Schelde lieten dit niet toe. Pas bij het rechttrekken van de Schelde kwam deze zone droog te liggen. Vanaf het midden van de 20ste eeuw is het gebied in gebruik als sport- en recreatiezone, onder andere door de aanleg van een zwembad, die gelegen is net ten noorden van het onderzoeksterrein. Momenteel is de ruime regio al sterk bebouwd en is er ten noorden van het recreatiegebied waarin de werken worden gepland, ook een bedrijventerrein aangelegd.

-Wat is de impact van de geplande werken?

Voor de aanleg van het fietspad worden werken uitgevoerd binnen een strook van ca. 4 m breed. Centraal binnen deze sleuf wordt (over het merendeel van de lengte van het fietspad) een sleuf van 130 cm breed en 2 m diep tot onder het bestaande loopvlak gegraven, voor het plaatsen van

riolering. Daarbuiten reikt de verstoring voor de aanleg van het fietspad tot 45 cm onder het bestaande loopvlak. Aan de zuidelijke kant van de weg komt er een bomerij. Hiervoor worden boomputten gegraven van 115 cm diep en 130 cm breed.

Gelet op het feit dat het projectgebied in belangrijke mate gelegen is boven relatief recent gedempte meanders of op terreinen die vrij recent tot meer dan 2m zijn opgehoogd, valt te verwachten dat eventuele archeologische sporen, als deze al mogen verwacht worden, *de facto* niet of amper geraakt zullen worden door de werken. De impact van de werken op eventueel aanwezig archeologisch erfgoed is derhalve zeer gering of nihil.

-Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site op lokaal, regionaal en op Vlaams niveau? (cf. CGP 12.5.1.3, 7°)

Archeologische sporen *in situ* zijn binnen het gabarit van de geplande werken nagenoeg niet te verwachten:

- de opgevolde negentiende-eeuwse Scheldeloop (één of meerdere) doorkruist het plangebied meerdere malen. In deze zone zijn geen relevante sporen te verwachten.
- het projectgebied is plaatselijk opgehoogd. Eén van de drie grondboringen die heel recent zijn uitgevoerd, toonde aan dat er op een diepte van 2,5 m, nog steeds antropogene lagen (met baksteeninclusies) aanwezig zijn. Deze vastgestelde diepte reikt dieper dan de geplande werken (plaatselijk tot 2 m diep), dus indien er zich hieronder nog sporen zouden bevinden, zullen deze niet geroerd worden tijdens de werken.
- Recente uitgravingen net ten noorden van het terrein, voor de aanleg van het nieuwe zwembad, kunnen mogelijk het terrein al deels verstoord hebben.
- Op het tracé in het zuiden van het terrein hebben twee gebouwtjes de ondergrond verstoord.

Indien er toch archeologische sporen binnen het projectgebied aanwezig zouden zijn, wat weinig waarschijnlijk is, zal de interpretatie ervan dermate moeilijk zijn, gezien de breedte (4 m) van het onderzoeksterrein zeer beperkt is. De geplande werken zijn dus van die aard, dat ze geen ruimtelijk inzicht kunnen bieden op eventueel aanwezige sites.

Het terrein bevindt zich bovendien in een sterk bebouwde omgeving waardoor nieuw en aanvullend archeologisch onderzoek in de omgeving vrijwel uit te sluiten is.

Het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventuele site is derhalve zéér gering.

-Wat is de aard en waardering van het kennispotentieel? (cf. CGP 12.5.1.3, 7°)

Niet van toepassing gelet op voorgaande, er is *de facto* geen wetenschappelijk kennispotentieel.

-Is er verder vooronderzoek noodzakelijk en welke vorm dient dit aan te nemen?

Alle bovenstaande onderzoeksvragen konden op basis van de bureaustudie voldoende beantwoord worden. Het wetenschappelijk onderzoekspotentieel, als er al sporen zouden aangetroffen worden

binnen het gabarit van de werken, is zéér gering. Bijkomend vooronderzoek zal geen nieuwe inzichten brengen en is derhalve niet relevant.

Om deze redenen wordt in het kader van de stedenbouwkundige vergunning geen verder archeologisch (voor)onderzoek op het terrein geadviseerd. Dit advies stelt noch de initiatiefnemer, noch zijn (onder)aannemers vrij van de in artikel 5.1.4 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 bedoelde meldingsplicht.

-Opgave van de onderzoeksvragen die moeten beantwoord worden om het aanwezige potentieel te exploiteren (cf. CGP 12.5.1.3, 7°)

Niet van toepassing

-Kaart met afbakening van zones waar al dan niet archeologisch erfgoed vastgesteld of verwacht wordt (cf. CGP 12.5.1.3, 7°)

Zie figuur 29

2.8. Beschrijving van de kaders waarbinnen het potentieel op kennisvermeerdering geëxploiteerd moet worden

Niet van toepassing

2.9. Samenvatting gericht op een gespecialiseerd publiek

Stad Oudenaarde wenst in het kader van de inrichting rond het nieuw zwembad een nieuwe ontsluitingsweg aan te leggen tussen de Eindrieskaai en de Prins Leopoldstraat. Deze werken behelzen de aanleg van een dubbelrichtingsfietspad dat aansluit op het dubbelrichtingsfietspad Binneneindries en het dubbelrichtingsfietspad Eindrieskaai. Deze zal eveneens dienst doen als ontsluiting van het nieuwe zwembad.

De zone bevindt zich buiten een beschermde archeologische site of archeologische zone, maar de oppervlakte van het projectgebied bedraagt meer dan 3000 m² en de ingreep in de bodem meer dan 1000 m². Derhalve diende in uitvoering van art. 5.4.1 3° van het Onroerend Erfgoeddecreet d.d.12 juli 2013, een archeologienota te worden opgesteld ten behoeve van het indienen van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag voor de aanleg van de verbindingsweg. Er zijn voor dit dossier geen vrijstellingen van toepassing op bovenvermeld artikelnummer.

Ten behoeve van het bekomen van een bekrachtigde archeologienota is een bureaustudie uitgevoerd.

Deze toont aan dat het projectgebied zich bevindt in een landschappelijke zone met een vrij laag archeologisch potentieel. Het betreft een voormalig nat meersenlandschap, dat doorsneden werd door de historische loop van de Schelde. Deze meanderde doorheen het projectgebied. Bewoning uit het verleden zal eerder op de hoger gelegen plaatsen in het landschap, buiten de contouren van het projectgebied, gezocht dienen te worden. Het is echter niet uit te sluiten dat de terreinen in het verleden bezocht werden voor allerlei andere activiteiten (visvangst, vlasnijverheid, etc. ...).

In de negentiende en twintigste eeuw werden het voormalig meersengebied en de historische Scheldeloop echter sterk gemodelleerd door de mens. De voormalige Scheldebedding werd gedempt en op grote delen van het projectgebied konden boringen aantonen dat de terreinen tot meer dan 2m werden opgehoogd. Het oorspronkelijke niveau situeert zich dus reeds op aanzienlijke diepte ten opzichte van het huidige maaiveldniveau. De terreinen rondom het projectgebied zijn rond het midden van de 20ste eeuw ontwikkeld als sport- en recreatiedomein.

Binnen het gabarit van de geplande werken is de kans op het aantreffen van archeologische sporen dan ook zéér gering. De aard van de werken (fietspad) is van die aard, dat ze geen ruimtelijk inzicht kunnen bieden op eventueel aanwezige archeologische sites als die al zouden aangesneden worden.

In dit licht is geen verder archeologisch (voor)onderzoek aangewezen aangezien het potentieel op kennisvermeerdering nagenoeg onbestaande is.

2.10. Samenvatting gericht op een niet gespecialiseerd publiek

Stad Oudenaarde wenst in het kader van de inrichting rond het nieuw zwembad een nieuwe ontsluitingsweg aan te leggen tussen de Eindrieskaai en de Prins Leopoldstraat. Deze werken behelzen de aanleg van een dubbelrichtingsfietspad dat aansluit op het dubbelrichtingsfietspad Binneneindries en het dubbelrichtingsfietspad Eindrieskaai. Deze zal eveneens dienst doen als ontsluiting van het nieuwe zwembad.

Ten behoeve van het bekomen van een bekrachtigde archeologienota in kader van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag is een bureaustudie uitgevoerd. Deze toont aan dat het projectgebied zich bevindt in een landschappelijke zone met een vrij laag archeologisch potentieel (voormalig meersengebied). In de negentiende en twintigste eeuw werden het voormalig meersengebied en de historische Scheldeloop sterk gemodelleerd door de mens. De voormalige Scheldebedding werd gedempt en grote delen van het projectgebied werden tot meer dan 2m opgehoogd. Het oorspronkelijke niveau situeert zich dus reeds op aanzienlijke diepte ten opzichte van het huidige maaiveldniveau.

Binnen het gabarit van de geplande werken is de kans op het aantreffen van archeologische sporen dan ook zéér gering. Als er al sporen zouden aangetroffen worden, dan zijn deze door de sterke bebouwing in de omgeving evenmin nog ruimtelijk te interpreteren. In dit licht is geen verder archeologisch (voor)onderzoek aangewezen aangezien het potentieel op kennisvermeerdering nagenoeg onbestaande is.

2.11. Bibliografie

Potvliege J., Claeys N., De Bel S., Wuyts T., Van Vooren K., 2016, Technisch verslag Aanleg ontsluitingsweg nieuw zwembad thv Rodelos te Oudenaarde, 55pp.

Sevenant M., Menschaert J., Couvreur M., Ronse A., Antrop M., Geypens M., Hermy M. & De Blust G., 2002, *Ecodistricten: Ruimtelijke eenheden voor gebiedsgericht milieubeleid in Vlaanderen. Deelrapport II: Afbakening van ecodistricten en ecoregio's: Verklarende teksten*, 221pp.

Geraadpleegde websites (raadpleging 17/10/2016):

- <https://www.dov.vlaanderen.be>
- <https://www.geopunt.be>
- <https://inventaris.onroerendergoed.be>
- <https://geo.onroerendergoed.be>
- <https://www.cartesius.be>
- <https://googlemaps>
- <http://www.gisoost.be>
- <http://mapire.eu/>

3. Bijlagen

3.1. Plannen of figurenlijst

Nummer en onderwerp (projectcode 2016J214)	Aanmaakschaal	Aanmaakwijze	Datum
Figuur 1 Uittreksel van het kadastraal plan met de situering van het onderzoeksgebied (rood gearceerd en groen opgevuld) (cadgisweb).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 2 Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood gearceerd) (bron: geoportaal Onroerend Erfgoed).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 3 Ontwerpplan (Stad Oudenaarde) (voor een gedetailleerde versie : zie bijlagen plan 1).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 4 Ontwerpplan van de nieuwe ontsluitingsweg : detail van de noordelijke zone (Stad Oudenaarde).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 5 Ontwerpplan van de nieuwe ontsluitingsweg : detail van de zuidelijke zone (Stad Oudenaarde).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 6 Doorsnede van de nieuwe ontsluitingsweg ter hoogte van het zwembad (Stad Oudenaarde).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 7 Situering van Oudenaarde op de bodemkaart (aangegeven met ster).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 8 Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de historische kern van Oudenaarde (bron : geoportaal Onroerend Erfgoed).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 9 Het gewestplan met de positie van het desbetreffende terrein (rode lijn) (www.dov.vlaanderen.be).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 10 De quartairgeologische profieltypekaart (www.dov.vlaanderen.be).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 11 De tertiairgeologische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood) (www.dov.vlaanderen).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 12 Hoogtemodel van het terrein. Bron: www.geopunt.be.	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 13 Hoogtemodel van het terrein (lengtedoorsnede van het terrein). Bron : www.geopunt.be.	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 14 De bodemtypekaart met de positie van het desbetreffende terrein (rode omlining) (www.dov.vlaanderen.be).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 15 De bodembedekkingskaart (2001). Geel : weiland. Rood : andere bebouwing. (bron : geopunt Vlaanderen).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 16 Positie van B1 en B2 (Stad Oudenaarde).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 17 Resultaat van B1 (bron : geo measuring & analysis, groep Van Vooren, 2016).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 18 Resultaat van B2 (bron : geo measuring & analysis, groep Van Vooren, 2016).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 19 Positie van B3 (Stad Oudenaarde).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 20 Resultaat van B3 (bron : geo measuring & analysis, groep Van Vooren, 2016).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 21 Aanduiding van de bestaande kapel ten opzichte van de geplande werken.	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 22 Detail van de planchetkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (mapire.eu).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 23 Detail van de Ferraris kaart (1771-1778) met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 24 Afbakening van het onderzoeksgebied (rood) op de Atlas der Buurtwegen (1845) (gisoost.be).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 25 Detail van Vandermaelenkaart uit 1846-1854 met aanduiding van het onderzoeksgebied (archeologieportaal Onroerend Erfgoed).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 26 Detail van het kadasterplan van Popp (1842-1879) met afbakening van het onderzoeksgebied (rood) (www.geopunt.be)	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 27 De onderzoekszone met de gekende verstoringen op aangeduid (grijs)	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 28 Figuur 28. Uittreksel uit de CAI met de gekende sites in de nabijheid van het terrein (geoportaal agentschap Onroerend Erfgoed).	1 op 1	digitaal	17-10-2016
Figuur 29 Synthesekaart van het terrein.	2 op 1	digitaal	17-10-2016

3.2. Fotolijst

Nummer en onderwerp (projectcode 2016J214)	type foto	vervaardiging	Datum
Foto 1 Luchtopname (2012) van het onderzoeksgebied (rood gearceerd) (bron: geopunt).	overzicht	digitaal	17-10-2016
Foto 2 Foto van de bestaande situatie ((google.streetview).	overzicht	digitaal	17-10-2016
Foto 3 Foto van de bestaande situatie ((google.streetview).	overzicht	digitaal	17-10-2016
Foto 4 Luchtopname (bron : geopunt)	overzicht	digitaal	17-10-2016
Foto 5 Recente luchtopname (bron : google maps, geraadpleegd op 18-10-2016).	overzicht	digitaal	17-10-2016

3.3. Lijst van de bijlagen

projectcode	2016J214
plannummer	1
type plan	bouwplan
onderwerp plan	ontwerpplan fietspad
aanmaakschaal	1/250
aanmaakwijze	digitaal
datum	2016
plannummer	2
type plan	bouwplan
onderwerp plan	Zoneringsplan fietspad
aanmaakschaal	Niet gekend
aanmaakwijze	digitaal
datum	23-06-2016
plannummer	3
type plan	bouwplan
onderwerp plan	doorsnede
aanmaakschaal	1/25
aanmaakwijze	digitaal
datum	02-05-2016